

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 46 (9048)

TRST, sredo, 26. februarja 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

PRVI DAN RAZPRAVE NA VSEDRŽAVNI KONFERENCI O IZSELJENSTVU

Hudi očitki delavskih delegatov izseljenski politiki italijanske vlade

Razgreto ozračje med posegom misovskega poslanca - Predstavnik KPI in PSI zagotovila vso podporo njunih strank delavcem v tujini

RIM, 25. — Po včerajšnjem slovesnem odprtju vsedržavne konference o izseljenstvu ob navzočnosti predsednika republike, predstavnikov vlade, mnogih ministrov in voditeljev političnih strank in sindikatov in po včerajšnjih štirih uvodnih poročilih, se je danes začela razprava. Danšnjemu zasedanju je predsedoval minister za delo Toros. Med razpravo je prišlo do ostrih očitkov vladi in italijanskim konzularnim predstavnikom v tujini zaradi njihovega zanemarjanja izseljencev, ki so, tako so poudarili mnogi delegati-delavci, prepuščeni na milost in nemilost tujim oblastem in tujim delodajalcem.

Govor je bil seveda predvsem o socialni in zavarovalni zakonodaji, o vzgoji otrok delavcev v tujini, o vračanju denarja, ki ga izseljenci pošiljajo v domovino, o dejavnosti italijanskih konzularnih uradov, o splošnih odnosih delavca v tujini z domovino. Vse to so govorniki povezali z njunimi demokratičnimi razvojem doma, kar naj bi omogočilo večjo zaposlitev in zavrnitev odhoda v tujino.

Ozračje na konferenci se je še posebno razgrelo, ko je stopil na govorniški oder misovski poslanec Valenzise. Delegati so mu začeli vzklikati «fašisto» in mu močno živgati. Mnogi od njih so iz protesta zapustili dvorano. Nič ni pomagalo posredovanje predsedujočega ministra Torosa. Delegati so ves čas misovca prekinjali in mu oporekali pravico govoriti v imenu delavcev. Ko je končal, se je ozračje ponovno pomirilo.

Se niso pa pomirili posamezni govorniki, delegati-delavci iz raznih evropskih in čezmorskih držav. Predstavnik italijanskih delavcev v

Belgiji Glinni je menil, da nima nobenega zaupanja v rezultate konference, ki ne bo mogla zadovoljiti delavcev v tujini. Kritiziral je včerajšnje posege vladnih predstavnikov in ugotovil, da so dali predloge, ki ne morejo zadovoljiti prizadetih. Obenem je ugotovil, da rešitev vprašanja italijanskih izseljencev ni v Evropski gospodarski skupnosti, ki delavcem do sedaj ni nič pomagala. Ta vprašanja so v pristojnosti italijanske vlade, ki bi morala sprejeti stvarne ukrepe na političnem in gospodarskem področju. Zelo kritično je ocenil dosedanje zanimanje vlade za izseljence tudi delegat italijanskih delavcev v Franciji, ki je govoril o diskriminacijah, ki jih trpijo v sosedni deželi in povabil italijansko vladno, naj izkoristi francoski predlog za sklenitev sporazuma o izboljšanju položaja izseljencev v Franciji.

Za nekaterimi drugimi delavci je govoril predstavnik poslanske komisije za zunanje zadeve Storchi, ki je sporočil, da so že sprejeli ukrepe, da se omogoči italijanskim delavcem v tujini, tudi kjer zahtevajo, da pridobijo državljanstvo države v kateri delajo, da ohranijo italijansko državljanstvo.

Za njim je izseljence pozdravil voditelj urada KPI za izseljenstvo Giuliano Pajetta, ki je obvestil navzoče, da je dala KPI pobudo za ustanovitev vsedržavne sveta za izseljenstvo, z demokratično udeležbo izseljencev. Ta organizacija naj bi omogočila delavcem v tujini, da osebno rešujejo vprašanja, ki se jih tičejo. Giuliano Pajetta je zaključil svoj govor z zagotovitvijo, da je KPI na razpolago za sodelovanje, da se na najboljši način rešijo pečeča vprašanja izseljencev.

Popoldanske zasedanje se je udeležil tudi glavni tajnik socialistične stranke De Martino. Med drugim govoril, je popoldne nastopil namestnik tajnika PSI Mosca. Poudaril je nujnost zagotoviti italijanskim delavcem delo doma, kar bi samo na ta način lahko zavrnili odhod v tujino. V tej zvezi je Mosca dejal, da je treba spremeniti način gospodarskega razvoja z izvajanjem demokratičnega načrtovanja, zlasti pa še z učinkovitimi posegi v gradbeništvu in kmetijstvu. Polem ko je Mosca omenil, da skoraj 100.000 italijanskih delavcev vsako leto zapusti domovino, je povabil izseljence, naj se vsi vključijo v sindikalno organizacijo, da bodo lahko dosegli pravice v državah, kjer so zaposleni.

PARIZ, 25. — Prvi tajnik francoske socialistične stranke Francois Mitterrand bo od 14. do 21. marca

uradno obiskal Sovjetsko zvezo, kjer ga bo sprejel generalni tajnik KP SZ Leonid Brežnev.

Senat odobril zakon o družinskem pravu

RIM, 25. — V senatu so danes po dolgi razpravi odobrili zakon o družinskem pravu. Sedaj ga mora odobriti še poslanska zbornica. Zakon je najtesneje povezan z zakonom, ki je prav tako v razpravi v parlamentu o volilni pravici osemnajstletnikom in o polnoletnosti z 18. letom. Pričakujejo, da bo vsaj zakon o volilni pravici 18-letnikom dokončno izglasovan do junjskih deželnih in upravnih volitev.

LIGURIA V OSPREDJU FAŠISTIČNEGA PREVARNIŠKEGA NAČRTA

Ponoven podel fašistični atentat v Savoni Miniran steber daljnovoda ENEL v predmestju

Zaradi eksplozije se je steber nagnil za 20 stopinj - Ostra izjava predsednika poslanske zbornice Pertinija - Protifašistična budnost v vsej Ligurii - V teku obširna preiskava, ki doslej ni dala sadov

SAVONA, 25. — Vse kaže, da je Savona, mesto, ki nosi zlato kolajno od pomiritev, postalo osrednja tarča fašističnega prevratniškega načrta. Danes popoldne ob 18.05, približno ob isti uri, ko je prišlo do atentata včeraj, so fašisti v kraju Madonna degli Angeli v severnem predmestju Savone, minirali daljnovidni steber ENEL. Eksplozija na srečo ni povzročila človeških žrtev in ni daljnovidni steber ni zrušil, čeprav se je nagnil za približno 20 stopinj, kar je bomba poškodovala nekaj nosilnih elementov. Poleg tega je eksplozija peklenega stroja zanetila manjši požar grmčevja, zaradi česar so morali posočiti tudi gasilce.

Takoj po eksploziji, ki so jo silili v velikem delu mesta, so na kraji atentata prihiteli policaji in karabinjerji, ki so obenem postavili

cestne bloke na glavnih prometnih arterijah in na avtocesti. Steber in žice so si ogledali tudi tehniki ENEL, saj pelje električna linija, ki so jo minirali, električni tok v zaledje Ligurije in v Piemont. Po prvih ugotovitvah izvedencev so a-tentatorji postavili k stebru približno pet kilogramov razstreliva, eksplozijo pa so povzročili s počasi gorečo zažigalno vrvice.

Inspektor protiteroristične službe Umberto Catalano, ki vodi preiskavo, je dejal, da sta včerajšnji atentat in današnji atentat še najbolj podobna atentatu, do katerega je prišlo 30. aprila lani, ko so neznanci postavili bombo v vežo poslopja v središču mesta v neposredni bližini kina, v katerem so predvajali film «Mussolini — ultimo atto». Takrat ni bil ranjenih, zloglasna fašistična organizacija «ordine nuovo» pa si je prevzela odgovornost za atentat. Iz takratne preiskave je izšlo nekaj zanimivih elementov, ki pa so trenutno v arhivu protiteroristične službe v Genovi. Catalano je zato takoj odpotoval v Genovo, da bi jih preveril.

Ob zadnjih atentatih je predsednik poslanske zbornice Pertini dal genovskemu dnevniku «Il lavoro» izjavo, v kateri pravi, da je podlost fašistov vedno ista: od leta 1922, preko črnega dvajsetletja fašistične diktature in nacistične okupacije do danes, leta 1975. Vsi državni organi, nadaljuje Pertini, poleg političnih in sindikalnih sil, morajo izraziti odločno voljo, da priprazedno mandatorje prevratniške mreže, v katero skušajo zaviti vsa Italijo in njene demokratične ustanove, saj vse posameznike, ki spoštujejo zakone ne zadostuje. Vsi se morajo obvezati, da udarijo po prevratniški grožnji z vsemi zakoniti sredstvi, ki so na razpolago.

Deželna tajništva CGIL, CISL in UIL izražajo v svoji izjavi globoko ogorčenost ob zadnjih podlih fašističnih atentatih ter odločno obsojajo zločinsko dejanje. Sindikalne organizacije ugotavljajo, da prevladuje v Italiji neodločnost, zaradi katere doslej ni bilo mogoče v kali zatreti vseh prevratniških poskusov ter odkriti mandatorje, izvrševalce

ter tiste, ki jih financirajo. Tako po včerajšnjem atentatu so preiskovalci postavili vrsto cestnih blokov. Ponoči so ustavili avto mlajši minor rdeče barve, za katerega so očitniki trdili, da je bil v UL. Cava neposredno pred atentatom. Po daljšem zasliševanju obeh mladeničev, ki sta bila v avtu, so ugotovili, da sta bila popolnoma tuja dogodkom in da sta samo prodajala mineralno vodo od stanovanja do stanovanja.

V Savoni so danes večkrat izrazili bojazn, da je včerajšnji atentat le prvi člen nove verige fašističnih zločinov. Današnje zločinsko fašistično dejanje proti daljnovidni ENEL je to bojazn potrdilo. Člani naprednih strank in sindikalnih organizacij so organizirali varnostno službo pred šolami, tovarnami in javnimi poslopi. Predsednik

krajevne sekcije ANPI komunistični senator Urbani je izjavil, da sodita sedanja atentata v obširen načrt, ki obsega atentate v Viareggiu in številne napade na dijakke rimskih šol s strani fašističnih skvadrov. Edini odgovor, ki ga lahko da demokratična javnost na te provokacije je samo okrepitev protifašistične budnosti. Delegacija enotnega protifašističnega odbora je bila danes pri prefektu, od katerega je zahtevala, naj si javni organi kar največ prizadevajo, da bi odkrili zločince, katerih namen je strmoglaviti demokratične ustanove v državi.

Splošna ugotovitev je, da gre vedno bolj za fašistične atentate, o čemer so prepričani tudi preiskovalci. Edino vprašanje je, če gre za zločinsko skupino, ki je zakrivila atentate prejšnjega novembra, ali pa gre za novo prevratniško tolpo.

PO NEUSPELEM POSKUSU DRŽAVNEGA UDARA

Grška vlada na zatožni klopi zaradi popuščanja zarotnikom

Opozicija zahteva odstop obrambnega ministra Averoffa - Aretiranih 37 visokih častnikov

ATENE, 25. — V Grčiji so aretirali 37 visjih častnikov, med katerimi je šest generalov, proti katerim so odprli preiskavo zaradi sodelovanja v zaroti za strmogavljenje Karamanlisove vlade in zrušenje demokratične ureditve države. Vlada je danes ponovno potrdila, da povsem nadzoruje položaj in da zarotniki niso imeli večjega vpliva v vojski, ki da je popolnoma zvesta zakoniti vladi. Alarmno stanje, ki ga bo včeraj odredili za grške oborožene sile, je bilo danes delno ukinjeno.

Sicer pa so vesti o zaroti še dokaj nejasne. Kaže, da so zaroto odkrili, ko so vojaške oblasti zve-

dele za konspirativni sestanek, ki je bil še prejšnji teden v Larisu in katerega udeleženci so bili aretirani.

Vest o poskusu državnega udara je močno razburila grško javno mnenje, ki nikakor ne namerava dopustiti obnove razpitega vojaškega režima. V številnih grških mestih so bile danes demonstracije, na katerih so zahtevali kaznovanje krivcev zarote, pa tudi hitro obsojdo voditeljev bivšega režima. V Solunu se je take demonstracije udeležilo okrog 30 tisoč študentov, najbolj masovna demonstracija pa je bila v Atenah. Demonstranti — nekaj desetnih tisocev — so se zbrali pred atensko višjo tehnično šolo, kjer se je novembra 1973 začel upor študentov proti Papadopolosovi diktaturi, ter so nato v spredu predhodili ulice mestnega središča. Pri tem so vzklikali gesta ne samo proti zarotnikom, ampak tudi proti vladi, ki ni izvedla korenite čistke v vojski, ampak je nasprotno dopustila protidemokratsko delovanje nekaterih visokih častnikov. Demonstranti so med drugim zahtevali odstop obrambnega ministra Averoffa in ministra za javni red Ghikasa, ki naj bi «simpatizirala» z uporniki. Tudi levičarski tisk ostro kritizira ministra Averoffa in zahteva njegov odstop dnevnika «Avghis» med drugim omenja nedavno Averoffovo izjavo, da v grški vojski ni več niti sledi po «golpistični» zarotniški dejstva so demantirala to izjavo — poudarja list — kar pomeni, da je Averoff prevrnil ljudstvo, ali pa da ne zna odpraviti svojih nalog.

Seja CK Zveze komunistov Jugoslavije

V Beogradu je včeraj zasedal centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije, ki je pregledal opravljeno delo po zadnjem kongresu ZKJ in določil najvažnejše naloge komunistov v sedanji fazi. Na sliki (z desne) jugoslovanski predsednik Tito, Stane Dolanc in Jure Bilič, ki je imel uvodno poročilo. Članek o seji CK ZKJ objavljamo na 6. strani

Jugoslovansko novozelandski pogovori v Beogradu

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 25. — Predsednik vlade in zunanji minister Nove Zelandije Wallace Edward Rowling je med svojo sedanjo evropsko turnejo dopotoval danes iz Bukarešte v Beograd, na tridnevni uradni obisk v Jugoslavijo. Na beograjskem letališču ga je pozdravil predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić, ki je bil pred dvema letoma na uradnem obisku v Novi Zelandiji.

Uradni pogovori, ki sta jih vodila predsednika vlad Bijedić in Rowling, so se začeli že proti večeru. V obravnavi mednarodnih vprašanj so posebno pozornost namenili sedanjim gospodarskim problemom v svetu in odpravljanju velikih razlik med razvitim in nerazvitim svetom, izmenjali pa so tudi mnenja o razmerah v Aziji, na Pacifiku in v Evropi, o kriznih žariščih v svetu kot sta Ciper in Blizniji vzhod, jugoslovanski premier pa je svojega gosta seznanil tudi s prihodnjo dejavnostjo nevrščenihi, za katero Nova Zelandija kaže precejšnje zanimanje, prav tako so v pogovoru obravnavali možnosti in poti za krepitve dvostranskega sodelovanja.

Jugoslovanski protest zaradi ustaške provokacije v Celovcu

DUNAJ, 25. — Jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Gustav Vlahov je na lastno željo obiskal avstrijsko zunanje ministrstvo, kjer je glavnemu tajniku ministrstva posredoval najostrejši protest Jugoslavije zaradi neonacistično - ustaških provokacij v Celovcu 21. februarja, naperjenih proti Jugoslaviji, ko se je pogreba ustaša Nikole Martinovića udeležilo tudi več ustaških kolonovidov, med njimi zloglasni Ivan Jelić, ki vodi ustaško organizacijo v Münchnu.

Bulganin umrl

Od leta 1953 do 1958 je bil predsednik ministrskega sveta SZ

Nikolaj Bulganin v arhivski sliki iz leta 1955

MOSKVA, 25. — Po dolgi bolezni je včeraj umrl maršal Sovjetske zveze Nikolaj Bulganin, bivši predsednik ministrskega sveta SZ. Star je bil 80 let, že dolgo let pa je živel življenje upokojenca, daleč od političnega dogajanja.

Bulganin se je rodil leta 1895 v Gorkem v malomeščanski družini. Že leta 1917 se je vpisal v partijo in se udeležil oktobrskih revolucije. Svojo kariero je začel kot izvedenec za gospodarske in finančne probleme, saj je bil v predvojni letih ravnatelj državne banke, se prejel pa vrsto let župan Moskve. Med vojno je opravljal važno funkcijo komisarja sovjetske vojske (med drugim je organiziral obrambo Moskve), po vojni pa je postal obrambni minister. Višek politične kariere je dosegel leta 1955, ko je postal predsednik vlade v času, ko je bil Nikita Hruščov sekretar partije. Hruščov in Bulganin sta več časa tesno sodelovala (politični komentatorji so ju na kratko imenovali kar «K» in «B») in bila protagonisti tako imenovane «odmrznitve», saj sta se skupaj udeležila znanega «vrha» med Vzhodom in Zahodom leta 1955 v Ženevi. Toda Bulganinova zvezda je kmalu začela bledeti zaradi popustljivega stališča, ki ga je Bulganin zavzel do «protopartijske skupine» Molotova in Malenkova. Sodelovanje s Hruščovom se je pretregalo, kmalu pa je moral Bulganin prepušiti mesto ministrskega predsednika samemu Hruščovu, ki je tako združil obe funkciji v svoje roke (1958). Takoj nato je Bulganin zgubil tudi mesto v predizidju centralnega komiteja ter je moral opraviti samokritiko. Za kratek čas je še opravljal manj važne javne funkcije, dokler ga ni 22. kongres KP SZ leta 1961 odstranil tudi iz centralnega komiteja. S tem je bilo Bulganinovo politično kariero konec. Znana je pikra ocena, ki jo je dal Hruščov o njem: «Bil je le računovodja, dober računovodja, nikakor pa ne politik.»

ZA IZBOLJŠANJE DELOVNIH POGOJEV

Danes celodnevna stavka uslužbencev vseh javnih ustanov

Ves dan stavkajo tudi gradbinci in mizarji

RIM, 25. — Jutri bodo ves dan stavkali uslužbenci vseh javnih ustanov. Stavko je napovedala sindikatska federacija CGIL, CISL in UIL skupno z mnogimi avtonomnimi sindikati. Stavkali bodo železničarji, poddržavni uslužbenci, poštarji, uslužbenci krajevnih uprav, državnega telefona, bolnišnic in šole. Stavki so se pridružili tudi

Spor med vodstvom in mladinsko organizacijo KD

RIM, 25. — Na današnji seji osrednjega vodstva kršćanske demokracije so z večino glasov sestavili petčlansko komisarsko upravo, ki bo nadomestila vodstvene organe mladinske organizacije. Do tega resnega političnega sklepa je prišlo zaradi ostrega spora med vodstvom mladinske organizacije in sedanjim Fanfanijevim tajnistvom. Proti komisarski upravi so glasovali člani vodstva levih struj chases in «forze nuove». Moroteje Belci pa se je vzdržal. Ta sklep je povzročil med demokristjanskimi mladinskimi voditelji ostre kritike in bso bde Fanfanijeve politike. Mladi demokristjani zavračajo odločitev osrednjega vodstva stranke in ugotavljajo, da vodstvo ni pristojno vmešavati se v notranje zadeve njihove organizacije. Zato so se napovedali, da se bo do pričetka vseh vsedržavnih svet stranke, Mladinski voditelj Pizze je izjavil, da je to izjavi napad na mladinsko gibanje in se povezuje s strategijo političnega tajnika stranke, da uisti vse glave, ki se ne strinjajo z njeno politiko.

Tajnik komunistične mladine Imbeni je izjavil, da so sklepi vodstva KD politične narave in izražajo globoko krizo med vodstvom stranke in mladino. Podobno izjavo je dal tudi tajnik socialistične mladine Villetti, ki je dejal, da imenovanje komisarske uprave za mladinsko gibanje KD potrjuje, kako se notranje življenje v stranki razkaja.

uradniki carinarne in sindikat vodilnega osebja državnih uslužbenecv.

Železničarji so začeli stavkati danes ob 21. uri in bodo končali jutri ob isti uri. To pomeni, da 24. ur ne bo vozil noben vlak. Uslužbenci javnih ustanov zahtevajo priznanje ovrednotenja točke draginskih doklade, uslužbenci krajevnih uprav in poddržavnih ustanov pa se bojujejo tudi za uveljavitev zakona o preureditvi njihove službe.

V zvezi z vprašanjem poldržavnih uslužbenecv, o preureditvi katerih razpravlja sedaj senat, je minister za državno upravo Cossiga sprejel predstavnika CGIL, CISL in UIL in z njimi razpravljati o nastalem

Jutri bo stavkalo tudi 1.300.000 gradbenicv in delavcev lesne industrije, ki zahtevajo nujne vladne

8. marca kongres južnotirolske ljudske stranke

BOCEN, 25. — Južnotirolska ljudska stranka bo imela svoj 24. kongres 8. marca. Kongresa se bo udeležilo 1100 delegatov, ki bodo zastopali 51.400 članov. Kongres bo v Meranu. Južnotirolska ljudska stranka gre na kongres z uspehi, ki jih je v zadnjih letih dosegla tako na deželnih kot na političnih in upravnih volitvah. Poleg pet parlamentarcev, ima stranka absolutno večino v bocijskem pokrajinskem svetu in upravlja deželo Tridentsko - Južno Tirolsko skupno s kršćansko demokracijo in socialisti.

POLOŽAJ V INDOKINI HUDO ZASKRBLJA BELO HIŠO

Kissinger ponovno pozval kongres naj odobri dodatno pomoč Kambodži

V nasprotnem primeru - je dejal ameriški zunanji minister - bi režim v Phnom Penhu utegnil že v nekaj tednih pasti - Fordovo pismo predsedniku predstavniškega doma

WASHINGTON, 25. — Ameriški zunanji minister Henry Kissinger je na neki tiskovni konferenci dejal, da bosta južnotirolski in kambodžski režim kapitulirala pred «komunistično ofenzivo», ki je v teku v obeh državah, če kongres ne bo v kratkem času odobril predloga o dodatni pomoči obema državama v višini 522 milijonov dolarjev. Kissinger je dodal, da o saigonski režim utegnil že nekaj časa vzdržati, vlada v Phnom Penhu pa bi lahko v nekaj tednih padla, če ne bo dobila pomoči, kar ji bo zmanjkalo municije.

Če bi Vietnam in Kambodža padla zaradi ameriškega sklepa proti dobavi vojaške pomoči — bi bile posledice za ameriško zunanjo politiko izredno hude. Po Kissingerjevemu mnenju obstajajo namreč še druge države, ki so v podobnem položaju kot Vietnam in Kambodža, ker se morajo braniti pred sosedmi. «Ne moremo si prevezeti odgovornosti — je dejal — da bi povzročili poraz tistih, ki so nam zaupali.» Kissinger je tudi izrazil mnenje, da nobena pogajanja ne bodo mogla rešiti saigonskega in phnompenjskega režima, ker bo odločil vojaški položaj. Sicer je Kissinger priznal, da je ameriško ljudstvo naveličano prenašati žrtve, da bi pomagalo Vietnamu in Kambodži, vendar pa je opozoril javno mnenje, da se bo v bližnji bodočnosti hudo kesalo, če bo dovolilo padec proameriških režimov na azijskem jugovzhodu.

S Kissingerjevo oceno o položaju v Indokini popolnoma soglasna tudi predsednik Ford, ki je prav danes

poslal predsedniku predstavniškega doma Carlu Albertu pismo, v katerem ga poziva, naj parlament čim prej odobri dodatno vojaško pomoč Kambodži, ki bo sicer v nekaj tednih padla. Za sedaj pa se kongres krevicev upira zahtevam Bele hiše in v državnem departmaju, češ da se ZDA ne smejo več vmešavati v položaj v Indokini, kjer se življe že toliko ne samo vojaških, ampak tudi političnih in moralnih razpravov. Dejstvo pa je tudi, da ko laboracionističnih režimov v Indokini ne bodo mogli rešiti ameriški dolarji, in to ne toliko zaradi močnejše ofenzive osvobodilnih sil, ampak ker ne uživata niti najmanjše ljudske podpore in sta zaradi skrajne korupcije v popolnem razpadu. Ameriški dolarji bi torej lahko samo podaljšali agonijo obeh režimov, ki objektivno predstavljata najresnejšo oviro na poti k vzpostavitvi miru v Južnem Vietnamu in v Kambodži.

Med tiskovno konferenco se je Kissinger dotaknil tudi drugih argumentov. Glede Bliznjega vzhoda je pozitivno ocenil vsebino intervjuja, ki ga je sirski predsednik Asad dal emeriški reviji «News week». Asad je namreč zagotovil, da bi bila Sirija pripravljena podpisati mirovni sporazum z Izraelom, če bi se Izraelci obvezali, da popolnoma evakuirajo vsa zasedbena ozemlja ter dovolijo ustanovitve palestinske države. Kissinger je tudi omenil svoj skorajšnji obisk na Bliznjem vzhodu in dejal, da že sama napoved obiska potrjuje, da se nekaj na tem področju vendarle premika.

Glede Cipra je šef ameriške di-

Na vsedržavni konferenci o izseljenstvu v Rimu se je včeraj začela splošna razprava, katere se je udeležilo mnogo delegatov delavcev zaposlenih v tujini. Vsakdo od njih je govoril o položaju italijanskih delavcev v državi, v kateri so nahaja, obenem pa so vsi soglasno kritizirali državno oblast in njeno zakonlarno predstavnost, da je malo skrbilo za usodo in življenje izseljencev. Delavci so zahtevali predvsem boljše socialne in zavarovalne zaščite, da bi imeli v tujini bolj učinkovito delovanje konzularnih uradov. Na konferenci je prišlo do precejšnjega razburjenja ko je prevzel besedo neki misovski poslanec. Delegati so mu živigali, mu kričali «fašisto» in mnogi od njih so zapustili dvorano. Na konferenci rta včeraj govorila tudi predstavnik

DANES

KPI Giuliano Pajetta in predstavnik PSI Mosca, ki sta zagotovila zanimanje njunih strank za vprašanje izseljencev.

V Savoni so fašisti izvršili ponovni atentat, ki je poškodoval steber daljnovidov v kraju Madonna degli Angeli v severnem predmestju. Bomba na srečo ni povzročila žrtev. Preiskava, ki je v teku že od ponedeljkevega atentata, ni doslej obrodila nobenega sadu, čeprav je jasno, da gre za fašistični zločin. V vsej Liguriji so organizirali skupine, ki nadzorujejo šole, tovarne in javna poslopja. Izvršni odbor Slovenske kul-

SKLEP SEJE IZVRŠNEGA ODBORA

SKGZ ODLOČNO ZAVRAČA DEŽELNI ZAKON O KRAŠKIH REZERVATIH

Zakon je nepotreben, ker se Kras lahko zaščiti z urbanističnimi načrti, načrti gorskih skupnosti in drugimi instrumenti - Razprava o obširni osvojitvi, volitvah v šolske svete in obisku Unije Italijanov za Istro in Reko

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na ponedeljkovi seji sprejel odločno negativno stališče o osnutku deželnega zakona o kraških rezervatih, ker tudi novi zakon ne ustreza potrebam prebivalstva. Izvršni odbor je mnenja, da je zakon nepotreben, ker se lahko Kras zaščiti z že veljavnimi državnimi zakoni, z urbanističnimi načrti, z načrti gorskih skupnosti in obširni regulacijskimi načrti. Zato je tudi nepotrebnost posebna ustanova, ki bi bila po vseh do sedaj znanih predlogih povsem odtujena kraškemu prebivalstvu, ki bi se po novno znano predložitvi, ne da bi bilo poklicano k sodelovanju.

O zakonskem predlogu dežele in o razgovoru predstavnikov SKGZ z zadruge «Kras» je poročal namestnik gospodarsko - socialne komisije dr. Vito Svetina, nato pa so posegli v razpravo skoraj vsi člani izvršnega odbora. Ugotovili so vrsto negativnih dejstev, ki izhajajo iz predloženega deželnega zakonskega predloga, ki sicer ne vsebuje več določb o razširjanju, ki pa jo je zamenjala predpuna pravica, ki je v bistvu nekaj podobnega. Predvidena ustanova bi se izrodila v fevdalno stranko. Občinarji bi odvzeli oblast, kot to predvideva člen 29 obravnavanega deželnega zakonskega predloga, ki določa, da bo glede urbanističnih in torej najvažnejših stvari, odločala ustanova in ne več izvoljene občinske uprave. Ustanova bi bila v rokah imenovanih predstavnikov in še zlasti velikemu besedu bi imel od predsednika deželne vlade imenovani predsednik ter delno ravnatelj, ki na osnovi osnutka ne bi bila Slovenca, saj je samo za podrejenega tajnika predvideno obvezno znanje slovensčine. Endar so bili člani izvršnega odbora mnenja, da je treba zavrniti ustanovo tudi v primeru, če bi bila pretežno slovenska, kar pa nikakor ne izhaja iz deželnega osnutka. Ustanova je nepotrebnost, saj je že obstoječi zakonodajni dovolj instrumentov za zaščito Krasa in bi bilo treba predvsem okrepiti pozitivne ukrepe za razvoj kmetijstva in drugih dejavnosti, tako da bi se omogočil naraven razvoj domačemu prebivalstvu, ki predstavlja tudi edino stvarno zaščito okolja. Pri tem je bilo še zlasti na osnovi razgovora z lastniki, ki so združeni v združenje «Kras», potrjeno stališče, da se kraškim rezervatom upira neposredno prizadevanje prebivalstva. Končno je izvršni odbor sklenil, da bo Zveza izdala uradno stališče.

Izvršni odbor je poleg tega osrednjega in zelo aktualnega vprašanja najprej obravnaval okvirne programe referatov za krajevne uprave in za zakonodajo. O delu referata za krajevne uprave tržaške pokrajine in za deželo je poročal referent Bogo Samsa, o referatu za krajevne uprave goriške pokrajine referent Gorazd Vesel in videanske pokrajine dr. Viljem Černo. Ugotovili so važnost tokratnih volitev in zapleten politični položaj, zaradi česar je izvršni odbor sklenil, da bo na eni izmed prihodnjih sej temu vprašanju posvečena daljša razprava. O delu referata za raziskave pa je poročal referent dr. Karel Šušteršič, ki je o raziskavi program del v okviru državnih zakonodaj (in še zlasti globalne zakonske zaščite) deželne specifične zakonodaje in aktivov občinskih ter pokrajinskih uprav. Podčrtal je nujnost sodelovanja z referenti za krajevne uprave.

Nato je bil govor o proslavi tridesetletnice osvoboditve in o pripravah za avtonomno proslavo partizanskih ter drugih organizacij. Sklenjeno je bilo, da se po posebnem odboru ukvarjal s konkretizacijo raznih pobud, kot je bilo to že sklenjeno na prejšnji seji izvršnega in še zlasti glavnega odbora SKGZ.

Izvršni odbor je podčrtal velik uspeh, ki je bil dosežen z zelo visoko udeležbo slovenskih staršev, dijakov in šolnikov pri volitvah v šolske organe. Ta uspeh slovenske šole je treba pozdraviti, saj odraža veliko prizadevanje in osveščenost. Sedaj je zelo važno, da bodo novo izvoljeni organi začeli na pravi način z delom, saj ne smejo govoriti samo o ozkih, strogo šolskih vprašanjih, temveč je bistveno, da vnesajo v šolo širšega demokratičnega duha, bistveno vsebino slovenske šole. Končno je izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze pozitivno ocenil obisk Unije Italijanov za Istro in Reko pri naši deželi in ugotovil, da je prav, da je do tega srečanja prišlo, saj je utrdilo večjo občutljivost dežele za vprašanja narodnostnih skupnosti. Oblike tega srečanja, njegov obseg ter resnost razgovorov o mnogih stvareh dokazuje, da je bilo stvarno in obvezujoče za vse. Resnost obstaja v potrditvi nekaterih temeljnih načel in v konkretnem programu sodelovanja in izmenjav, ki se nanaša na razna področja udeleževanja Unije.

Deželni odbor KD in priprave za volitve

Deželni odbor KD je razpravljal o pripravah za pokrajinske in občinske volitve, ki bodo junija. O političnem programu volilnega boja je poročal deželni tajnik Tenuti, ki je obravnaval sedanjost politično linijo stranke in perspektivo ustvarjanja demokratičnih zavezništva v krajevnih upravah na osnovi sodelovanja strank ki vodijo deželno upravo in to brez alternativ. Obravnaval je tudi nove perspektive, ki se ustvarjajo z novimi odnosi med

deželo, krajevnimi upravami, gorskimi skupnostmi, zdravstvenimi in urbanističnimi konzorciji. Pokrajinski odbor KD je pooblastil ožjo komisijo, da izdela osnutek programa za pokrajinske in občinske volitve, ki ga bodo v najkrajšem času predložili v odobritve deželnemu odboru stranke. Obravnavali so tudi način in roke za izbiro kandidatov.

PSI odločno zavrača špekulacije misovceev

Pokrajinski odbor PSI je izdal uradno tiskovno sporočilo, v katerem odločno zavrača obtožbe misovskih parlamentarne na račun krajevnih KD o namišljenem političnem volunstu in o pošiljanju vesti s strani tržaške kvesture. PSI je mnenja, da gre za politično mahinacijo MSI, ki skuša ustvariti krizo in omajati zaupanje v stranke ter demokratske institucije, zato da bi dosegla preokret na desno. Te poskuse MSI je treba zavrniti in to s hitrim ugotavljanjem dejstev, tako da se prekinejo številne polemike. Treba je izvesti programske obveze zlasti socialnega značaja v okviru jasnega sprejanja stališč sl ustanove loka o najvažnejših odprtih vprašanjih.

Rector G. de Ferra o volitvah na univerzi

Rector tržaške univerze Giampaolo de Ferra, v svojstvu »garanta« za spoštovanje določil o volitvah na univerzi, je obsodil kršenje pravilnika o volilni propagandi, na katerega so pristale vse štiri liste. Novofašistična skupina Fuan je namreč objavila proti plačilu na krajevnem italijanskem dnevniku propagando za svojo listo, v Vidmu pa je skupina Rinnovamento universitario imela zborovanje izven univerzitetnih prostorov.

Ob tej priložnosti je rektor ponovno povabil študente, naj se zavedajo pomena volitev in naj demokracijo pristopijo v največjem številu h glasovanju.

Meddeželni sestanek o progah Finmare

V Rimu so se sestali zastopniki Ligurije, Veneta, Campanie in Furlanije-Juljske krajine, ki so se zbirali v Rimu in na katerem so obravnavali pomorska vprašanja.

Občinski svet je nato imenoval svoje zastopnike v upravne svete ali komisije naslednjih ustanov: pokrajinski odbor ONMI, šolski patronat, tržnica s sčnem in zelenjavni na delo, tržnica z ribami na delo, EDIT, občinski odbor ONMI, ustanova za slepe Rittmayr in Stalno slovensko gledališče. V u-

lanje-Juljske krajine v zvezi s preosnovno plovni družb Finmare. Našo deželo so zastopali poslanca Belci in Marocco, deželni odbornik za industrijo in trgovino Stopper, tržaški župan Spaccini ter sindikalni zastopniki Krizman za CGIL, De Cillis za CISL in Marangoni za UIL. Po daljšem posvetu so se domenili za enotno stališče v zvezi z zmanjšanjem števila potniških ladij, za kar se mora družba Finmare — po mnenju vseh prisotnih — stalno domeniš s prizadevanji krajevnimi upravami o vsaki spremembi. Ističasno mora Finmare uskladiati svoje načrte z duhom zakonskih določil tudi v primerih, ko so v korist posameznih mest. Domenili so se tudi, da bodo vse deželne uprave nastopile v tem smislu pri osrednji vladi.

DANES SPLOŠNA STAVKA V JAVNIH USTANOVAH

Sindikata slovenske šole oklical stavko učnega in neučnega osebja

Železničarji so stavko pričeli že sinoči - Ob 10.30 v kinodvorani «Aurora» enotna manifestacija

Odbor sindikata slovenske šole v Trstu je na včerajšnji seji soglasno sklenil, da okliče za danes, 26. februarja, stavko vsega učnega in neučnega osebja.

Sindikata slovenske šole zahteva:

1. Povišanje in poenotenje draginskih doklade za vse državne uslužbence;
2. Dosledno spoštovanje in popolno uveljavitev predpisov zakona št. 932 (Belci - Škerki);
3. Slovenski narodnostni skupnosti ustrezno spremembo pooblaščenih odlokov in predvsem ustanovitve samostojnega slovenskega šolskega okraja;
4. Osamosvojitve in izpopolnitve strokovne šole;
5. Ustanovitev industrijskega tehničnega zavoda;
6. Čimprejše priznanje pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti srednješolskih in visokošolskih diplom pridobitvenih v matični domovini;
7. Odprava vsake ovire za središnje in lokalne ustanove.

Zahteva sindikata pobude je po- višanje in poenotenje draginskih doklade, izplačilo dodatnih prejemkov za prejšnje leto, povišanje družinskih doklade ter ureditev organika poldravnih ustanov in izpolnjevanje delovne pogodbe za uslužbence krajevnih uprav.

Iz lastnih razlogov in torej ne v okviru te stavke, bodo danes stavkali vseh 24 ur tudi gradbeniki, ki zahtevajo novo delovno pogodbo in socialne investicije na področju gradbeništvu ljudskih stanovanj.

V ponedeljek proces zaradi preusmeritve letala pri Ronkah

V ponedeljek se bo pred porotnim sodiščem pričel proces proti fašističnemu Carlu Cicuttinju staremu 28 let bivačemu v S. Giovanni al Na-

pravi svet SSG je bil izvoljen občinski odbornik PSI Dušan Hreščak, ki je dosedaj v upravnem svetu in izvršnem odboru zastopal tržaško pokrajino kot podpredsednik SSG.

Ze proti zaključku seje so bile na dnevnem redu resolucije o športu, vse druge resolucije in med njimi tudi resolucija o rabi slovenskega jezika na sejah tržaškega občinskega sveta, pa bodo na dnevnem redu prihodnjih sej. V tej zvezi je župan sporočil, da se bo občinski svet sestel, kot so se dogovorili načelniki skupin, 4., 7., 11., 14. in 25. marca.

ODGOVOR NA VPRAŠANJE SVETOVALCEV ŠTOKE IN LOVRJE

Odbornik za kulturo o pomenu Stalnega slovenskega gledališča

Nezadovoljiv odgovor o ukinitvi trgovske strokovne šole v Gorici

Deželni odbornik za kulturo Volpe je na včerajšnji seji deželnega sveta odgovoril na vprašanja deželnih svetovalec Lovrje in Štoke o položaju Stalnega slovenskega gledališča. Dr. Volpe je dejal, da se deželni odbor strinja z izraženo zaskrbljenostjo, saj se zaveda, da je gledališče bistven instrument formiranja in kulturnega izražanja slovenske narodnostne skupnosti in da je istočasno važno sredstvo za pretakanje vrednot italijanske in slovenske kulture. Zato je dežela z dvema zakonoma priznala gledališču »posebno vlogo kulturne služnosti in se zavzela za njegovo publicizacijo »stalnega« gledališča. Dežela sodeluje v upravnem svetu ustanove skupaj s predstavnikom tržaške občine in tržaške pokrajine in je lani prispevala 30 milijonov lir ter nadaljnjih skoraj pet milijonov lir za turnejo po Jugoslaviji.

Odbornik je nadaljeval, da se dežela in krajevne ustanove izpolnile pričakovanj gledališke ustanove, da pa je samo delno — vsaj do sedaj — to naredilo ministrstvo za turizem in predstave, ki je ustanovo najprej klasificiral za »primarno kompanijo«, nato pa za »posebno pobudo«. Prispevki so bili zelo nizki in so šele sedaj po posredovanju dežele dosegli 25 milijonov lir. To je še vedno malenkostni prispevek, saj je proračun že krepko presegel 200

Jutri začetek kongresa KPI

Jutri se bo ob 18. uri v Ljudskem domu v Ul. Madonina 19 pričel šesti pokrajinski kongres avtonomne tržaške federacije KPI. Uvodno poročilo bo imel tajnik tržaške federacije Giorgio Rossetti na temo: »Napori in boj komunistov za mir in sodelovanje med narodi, za prenovitev dežele in za napredek Trsta«.

Kongres bo nadaljeval delo v petek in soboto ter se bo zaključil v nedeljo. 2. marca. Direkcijo KPI bo zastopal član političnega urada Alfredo Reichlin, ki bo zaključil zasedanje kongresa.

Na Opčinah posvet prosvetnih društev

V openskem Prosvetnem domu je bil sinoči posvet prosvetnih društev s Tržaškega, ki ga je priredila Slovenska prosvetna zveza. Posveta na Opčinah se je udeležila nenavadno visoko število prosvetnih delavcev in, kar je še posebej razveseljujoče, v večini mlajših prosvetarjev. Razpravljali so predvsem o pripravah za proslave ob 30. obletnici osvoboditve. Pri tem so predstavniki posameznih društev seznanili vodstvo SPZ s svojimi načrti. Končno je govor bil tudi o reviji »Primorska poje«.

DANES SPLOŠNA STAVKA V JAVNIH USTANOVAH

Sindikata slovenske šole oklical stavko učnega in neučnega osebja

Železničarji so stavko pričeli že sinoči - Ob 10.30 v kinodvorani «Aurora» enotna manifestacija

Odbor sindikata slovenske šole v Trstu je na včerajšnji seji soglasno sklenil, da okliče za danes, 26. februarja, stavko vsega učnega in neučnega osebja.

Sindikata slovenske šole zahteva:

1. Povišanje in poenotenje draginskih doklade za vse državne uslužbence;
2. Dosledno spoštovanje in popolno uveljavitev predpisov zakona št. 932 (Belci - Škerki);
3. Slovenski narodnostni skupnosti ustrezno spremembo pooblaščenih odlokov in predvsem ustanovitve samostojnega slovenskega šolskega okraja;
4. Osamosvojitve in izpopolnitve strokovne šole;
5. Ustanovitev industrijskega tehničnega zavoda;
6. Čimprejše priznanje pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti srednješolskih in visokošolskih diplom pridobitvenih v matični domovini;
7. Odprava vsake ovire za središnje in lokalne ustanove.

Zahteva sindikata pobude je po- višanje in poenotenje draginskih doklade, izplačilo dodatnih prejemkov za prejšnje leto, povišanje družinskih doklade ter ureditev organika poldravnih ustanov in izpolnjevanje delovne pogodbe za uslužbence krajevnih uprav.

Iz lastnih razlogov in torej ne v okviru te stavke, bodo danes stavkali vseh 24 ur tudi gradbeniki, ki zahtevajo novo delovno pogodbo in socialne investicije na področju gradbeništvu ljudskih stanovanj.

V ponedeljek proces zaradi preusmeritve letala pri Ronkah

V ponedeljek se bo pred porotnim sodiščem pričel proces proti fašističnemu Carlu Cicuttinju staremu 28 let bivačemu v S. Giovanni al Na-

pravi svet SSG je bil izvoljen občinski odbornik PSI Dušan Hreščak, ki je dosedaj v upravnem svetu in izvršnem odboru zastopal tržaško pokrajino kot podpredsednik SSG.

Ze proti zaključku seje so bile na dnevnem redu resolucije o športu, vse druge resolucije in med njimi tudi resolucija o rabi slovenskega jezika na sejah tržaškega občinskega sveta, pa bodo na dnevnem redu prihodnjih sej. V tej zvezi je župan sporočil, da se bo občinski svet sestel, kot so se dogovorili načelniki skupin, 4., 7., 11., 14. in 25. marca.

ODGOVOR NA VPRAŠANJE SVETOVALCEV ŠTOKE IN LOVRJE

Odbornik za kulturo o pomenu Stalnega slovenskega gledališča

Nezadovoljiv odgovor o ukinitvi trgovske strokovne šole v Gorici

Deželni odbornik za kulturo Volpe je na včerajšnji seji deželnega sveta odgovoril na vprašanja deželnih svetovalec Lovrje in Štoke o položaju Stalnega slovenskega gledališča. Dr. Volpe je dejal, da se deželni odbor strinja z izraženo zaskrbljenostjo, saj se zaveda, da je gledališče bistven instrument formiranja in kulturnega izražanja slovenske narodnostne skupnosti in da je istočasno važno sredstvo za pretakanje vrednot italijanske in slovenske kulture. Zato je dežela z dvema zakonoma priznala gledališču »posebno vlogo kulturne služnosti in se zavzela za njegovo publicizacijo »stalnega« gledališča. Dežela sodeluje v upravnem svetu ustanove skupaj s predstavnikom tržaške občine in tržaške pokrajine in je lani prispevala 30 milijonov lir ter nadaljnjih skoraj pet milijonov lir za turnejo po Jugoslaviji.

Odbornik je nadaljeval, da se dežela in krajevne ustanove izpolnile pričakovanj gledališke ustanove, da pa je samo delno — vsaj do sedaj — to naredilo ministrstvo za turizem in predstave, ki je ustanovo najprej klasificiral za »primarno kompanijo«, nato pa za »posebno pobudo«. Prispevki so bili zelo nizki in so šele sedaj po posredovanju dežele dosegli 25 milijonov lir. To je še vedno malenkostni prispevek, saj je proračun že krepko presegel 200

V PETEK V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Premiera Squarzinovega dela «Tri četrtine lune»

«Ta zgodba mi je zelo prirasla k srcu», pravi avtor v pismu Stalnemu slovenskemu gledališču

V petek, 28. t.m., bo v Kulturnem domu v Trstu premiera drame sodobnega italijanskega avtorja Luigi Squarzina «Tri četrtine lune». Zaradi neresljivih programskih težav bo Stalno slovensko gledališče pred tržaško premiero nastopilo v gledališču «Verdi» v Gorici in dvakrat v Kulturnem domu v Trstu za mladinske abonmaje reda D in E.

Luigi Squarzina, režiser in u-metniški vodja Stalnega gledališča v Genovi, je s to dramo našel novo poglavje v zgodovini italijanske dramaturgije. Izhajajoč iz dramatičnih momentov italijanske politične zgodovine, z izrednim poslušom za socialno problematiko in politično sporočilo, ki ga mora prinašati gledališki oder, je Luigi Squarzina uvedel tip dokumentarnega zgodovinskega gledališča. To gledališče je prilo najbolj do izraza v delih o prvi stavki genovskih pristanških delavcev, v kroniki fašističnega procesa v Liguriji in v veliki gledališki freski o razpadu Italije 8. septembra 1943.

Avtorjev vpogled na to problematiko nam najbolj pojasnjuje odstavek iz pisma, ki ga je Squarzina napisal Stalnemu slovenskemu gledališču: «Ta zgodba mi je zelo prirasla k srcu. Od nje je začela razstava likov, ki naj bi v začaranem prostoru šolskega razreda zaigrali vse za vse v igri življenja in smrti. Od tu naj bi se razil val njihovega odpora. V odnosu med zahteva po poučevanju in potrebo po izobraževanju sem videl in vidim strastnost nespravljive antiteze, ki se zrcali v vseh fragmentih boja med preteklostjo in prihodnostjo, med domom in spontanostjo, med selekcijo in napredkom. Sola, pravi Enrico, «ponuja možnost govoriti o vsem».

V glavnih vlogah nastopajo Stane Starešinič, Ljilj Bogatec, Miranda Caharija, Bogdana Bratuzeva, Alojz Milčič in Igor Sanci. Predstava je režiral Jože Babič, sceno in kostume sta izdelala Klavdij Palčić in Marija Vidavova. Lektorska dela je opravila Majda Krizajeva.

● Pokrajinsko enotno združenje upokojencev obveša upokojence ob Sv. Ivana, da bo danes, 26. februarja, ob 17. uri v prostorih rajonske konzulte pri Rotondi del Boschetto št. 9 se srečanje upokojencev, na katerem bodo razpravljali o zahtevah te kategorije pred njihovo predložitvijo vladi.

● V prostorih mednarodnega središča za teoretsko fiziko pri Miramaru se je 24. t.m. začel simpozij o je-drski fiziki, ki bo trajal do 1. marca in ki se ga udeležuje okrog 100 znanstvenikov iz Italije, ZDA, Danske, Francije in iz številnih nerazvitih držav. Znanstveniki obravnavajo strukturo atomnega jedra na energetski ravni, strukturo protonov in nevtronov in druga visokoznanstvena vprašanja.

DANES BO PREDAVAL PROF. A. SLODNJAK

O slovenski moderni

Sodelovali bodo: Miranda Caharija, Joško Lukež in Stane Raztresen - Začetek točno ob 18.30

Kot smo že v nedeljo poročali, bo danes četrti predavanje ciklusa predavanj, ki jih prireja o slovenski književnosti Narodna in študijska knjižnica, in sicer v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu ob 18.30.

Predaval bo akademik, univ. prof. dr. Anton Slodnjak, o SLOVENSKI MODERNI. Na predavanju pa bodo tokrat sodelovali trije člani Slovenskega stalnega gledališča z branjem odlomkov in z recitacijami iz del Cankarja, Zupančiča, Murna in Kette: Miranda Caharija, Joško Lukež in Stane Raztresen. Naši bralci se gotovo še spominjajo, da je iz Prešernovega sklada prejel Lukež nagrado že pred nekaj leti, letos pa tudi Raztresen. Ugledni gost iz Ljubljane Anton Slodnjak je bil prej Prešernova nagrada že leta 1948. Spored branja in recitacij bo naslednji:

Miranda Caharija, J. Lukež in S. Raztresen: Prizor iz «Hlapca Jerneja». M. Caharija in J. Lukež: Prizor iz «Pohujšanja v dolini Sentforjanjski». Joško Lukež: 1. Cankar, «Iz moje samotne grenke mladosti»; 2. Zupančič, «Dobro kvarner», «Dies irae»; 3. Dragotin Kette, «Take so», «Adria»; 4. Josip Murn, «Pomladna romanca», «Zelja po nevesti».

S. Raztresen: Ivan Cankar, «Epilog» (odlomek); 5. Oton Zupančič, «Vseh živih dan», «Samogovora», «Izjava»; 6. Dragotin Kette, «Na molu San Carlo»; 7. Josip Murn, «Ko do-brave se mrače», «Fin de siècle».

Gornji spored objavljamo zaradi tega, ker je to prva večja o Slodnjakovem predavanju vzbudila veliko zanimanje in so nam nekateri bralci telefonirali, da bi želeli vedeti tudi nekatere podrobnosti. Zato naj danes spored predaval o «Slovenski moderni» to Prešernu na raznih mednarodnih slavističnih sestankih in kongresih v Berlinu (1950), Beogradu (1955 in 1957), Varšavi (1956), Moskvi (1958), Rimu (1955), Goettingenu (1962) in Koelnu (1964).

Danes se torej poslušalec predavanj NSK obeta izredno umetniški užitek in prireditelji pričakujejo tudi izredno dober obisk, zlasti sloške mladine in njenih vzgojiteljev, saj je vstop prost.

Iz NSK so nam sporočili, da se bo predavanje začelo točno ob 18.30, ker morajo sodelujoči igralci že ob 21. uri isti večer nastopiti na gledališki predstavi.

Predavatelji in nastopajoči bo predstavil podpredsednik NSK prof. F. Škerj.

Gledališča

VERDI

Jutri, 27. t.m., ob 20. in v soboto, 1. marca, ob 18. uri ponovitev Verdijeve opere «Falstaff». Dirigira Bruno Bartoletti, v glavni vlogi pa nastopa Anglež Peter Glossop. V ostalih vlogah nastopajo še Margherita Rinaldi, Daniela Meneghini - Mazuccato, Rosa Laghezza, Giovanna Vighi, Renato Cesari, Antonio Bevacqua, Angelo Marchiandi, Florindo Andreoli in Antonio Zerbini. Režija Ruggero Rimini, orkester, zbor in baletna skupina gledališča Verdi. Koreografije Sare Aquarone, vodja zbora Gaetano Riccietelli.

PROTAGONISTI

FALSTAFF
DREVI V
KULTURNEM KROŽKU

Drevi ob 19. uri bo na pobudo Tržaške zveze ljubiteljev operne glasbe v veliki dvorani CCA, Ul. S. Carlo 2, srečanje s protagonisti Verdijeve opere Falstaff. Razgovor z ljubitelji glasbe se bodo udeležili dirigent Bruno Bartoletti, Peter Glossop in drugi nastopajoči. Vstop je prost.

ROSSETTI

Do 2. marca: ansambel «Teatro Italiano Contemporaneo» z Mainardije-vim delom «Antonio Van Elbas». Nastopajo G. Tedeschi, E. Vazzoler in G. Sammarco. Sodelovali bodo še G. L. Farnese, B. Moratti, L. Grechi, F. Viglione in M. Laszlo. Režija L. Mondolfo, scene in kostumi P. L. Pizzi. Vstopnice pri Osrednji blagajni (tel. 36-372 - 38-547). Popust za abonente.

PD «VESNA» — KRIŽ

priredi v nedeljo, 2. marca, ob 17.30 v Ljudskem domu

DAN SLOVENSKE KULTURE

Nastopajo mlajši in starejši recitatorji, deklasi in moški zbor ter godba.

Vabljeni!

PD VALENTIN VODNIK

DOLINA

S. DELMASSO

bo predaval danes, 26. t.m. ob 20.30 v društvenih prostorih

filme o izletih
Primorskega dnevnika
v
Španijo, Makedonijo in
Tunizijo

in
Bazovica, «Najdaljši dan»

Razstave

V Tržaški knjižnici, Ul. sv. Frančiška 20, do konca meseca razstava Iva Petkovskaja.

Galerija «Il Tribbio - Rettoria» na Starem trgu 6, razstava tržaškega slikarja Marina Cassettija.

V galeriji Tommasoe je razstava znane novozelandske umetnice Barbara Strathdee, ki bo razstavljala do 2. marca.

V mestnem muzeju Sartorio, Trg Janeza XXIII. št. 1, se nadaljuje razstava slik na lesu.

V galeriji Forum, Ul. Coroneo 1, razstavlja Gustavo Foppiani.

V galeriji Carities razstavlja Barbara Strathdee.

V galeriji Tergeste v Ul. Battisti 23, razstavlja Glauco Dimini.

V krožku Generali v Dreveduro XX. septembra 1. razstavlja do 28. t.m. slikar Renato Mannelli.

Članu kriškega pevskega zbora Vesna

EDIJU KOJCANČIČU

ob njegovi 70-letnici iskreno čestitajo vsi pevci.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 26. februarja

Andrej

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 17.46 — Dolžina dneva 10.56 — Luno vzhide ob 18.46 in zatone ob 6.33

Jutri, ČETRTEK, 27. februarja

GABRIEL

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13 stopinj

Odvetnik svetuje

V tej strokovni rubriki naš pravni svetovalec, goriški odvetnik dr. Peter Sanzin, seznanja čitatelje z vsakdanjimi pravnimi vprašanji, ki jih lahko čitatelji naslovijo na uredništvo v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali na pisarno dr. Sanzina v Gorici (Ul. Duca d'Aosta 42).

Pravice in služnosti prehoda

Čitatelj iz Boljunca mi piše: «Leta 1967 sem kupil od dolinske občine parcelo s služnostjo prehoda po soseščem občinskem zemljišču. Pot oziroma prehod, ki ga prej ni bilo, sem moral sam urediti na svoje stroške. Kmalu potem je bila tam poleg zgrajena tovarna ter so bila pod vodstvom »Genio Civile« iz Trsta opravljena razna terenska dela, tako da so po moji poti vozili tovornjaki, ki so močno poškodovali omenjeni prehod. Na moje proteste so za silo izravnavali le del poti, vendar nisem zadovoljen, ker so mi odvzeli del terena, po katerem je bila pot speljana in je sedaj pot za 100 metrov daljša in močvirnatija. Bil je bilo vsako moje prigovarjanje pri »Genio Civile« zaman, kljub obljubam, ki se vlečejo že četrto leto. Vprašujem tudi, ali ni dolžnost občinske uprave, ki je izdala dovoljenje za gradnjo, da poskrbi pri »Genio Civile«, da mi zopet popravijo in usposobi mojo zakonito pot, ki bi mi je ne smeli tako presekati. Ali lahko zahtevam od občinske uprave, da mi to zadevo uredi?»

Pismu je priložena fotografija dekleta iz leta 1968 zemljikoknjiznega sodnika, iz katerega je razviden nakup zemljišča in knjižba služnosti prehoda.

Kot je razumeti iz pisma, je bila čitatelju prizadejana škoda s tem, da je bila pot »presekana« in spem, da je bila pot drugemu kraju, tako da je sedaj 100 metrov daljša in močvirnatija. Občinska uprava bi ne smela dovoliti — kot lastnica zemljišča, po katerem je bila speljana pot —

va, da prizadetim pojasni, da nimajo in si ne smejo lastiti pravice pod nobenim pogojem, posebno pa ne s silo.

Če bi uporaba poti od strani tretjih oseb ne povzročala čitatelju nobene nevarnosti ali škode, bi odgovoril, da se ga to ne tiče; v takem primeru bo le občinska uprava kot lastnica terena intervenirala in prepovedala prehod tistim, ki za to nimajo pravice. V konkretnem primeru pa se mi zdi, da se prizadeji upravičeno pritožbo, kot pravi, da so mu novi sosedje poškodovali pot: ni dvoma, da bi v tem primeru morala občinska uprava popravdati (ali vsaj pogojevati) tretjim osebam uporabo prehoda, za katerega niso imeli nobene pravice.

Čitatelj je z nakupom zemljišča in s pridobitvijo služnosti na občinskem terenu dobil pravice, ki jih danes lahko uveljavlja le do občinske uprave. Njegovi nastopi do »Genio Civile«, tretjih oseb, sosedov itd., ostanejo danes — po tolikih letih — v glavnem brezpredmetni. Svetujem mu, da se uradno obrne na dolinsko občinsko upravo, ki mu je dolžna zagotoviti prehod in pot v smislu kupoprodajne pogodbe iz leta 1967: v tem oziru bo morala občinska sama postopati proti tistim, ki so povzročili ali še povzročajo prizadetemu čitatelju omenjene nevarnosti.

Pred dvema tednoma sem dobil nepodpisano pismo nekoga, ki je pisal o domnevnem nevljudnem obnašanju oziroma pri obojestranskem prehodu pri škojčah; o takih primerih je pred časom, se mi zdi, že pisal Primorski dnevnik, ter bi lahko s tem v zvezi tudi sam kaj pripomnil s pravnega vidika. Vendar ne bom odgovoril na pripombe in postavljena vprašanja, kot sem bil svojačasno že omenil, če niso pisma polno in z naslovom podpisana, to pa iz načelnih in etičnih razlogov, za kar prosim čitatelja za razumevanje.

sem po dveh letih dela po odobritvi pokojnine vložil prošnjo za obnovo pokojnine, vendar je ostal mesečni znesek nespremenjen. Gre za neljubo pomoto ali sloni to na posebnih zakonih?

Sledi podpis

Pogosti so primeri, da kljub dejanski priključitvi novih prispevkov na delavce zavarovalni položaj ostane višina mesečnega pokojninskega zneska nespremenjena. Predpostaviti moramo, da se to zgodi le tedaj, ko uživa zainteresirana oseba minimalno pokojnino, medtem ko se višje pokojnine na podlagi obnove vedno finančno izboljšajo. Obrazložitev tega temelji na višini zavarovalnih prispevkov, ki jih je zavarovalec oziroma delodajalec nakazal v pokojninski sklad splošnega obveznega zavarovanja. Če je kljub vsaj petnajstim letom zavarovanja bila poprečna višina plačanih prispevkov sorazmerno nizka, bi upokojenec pritičal na osnovi teh prispevkov določen mesečni znesek, ki pa bi bil nižji od sedaj obstoječih pokojnin. Zato velja načelo, da s socialnega vidika avtomatično dopolnijo ta efektivni znesek, dokler pokojnina ne doseže po zakonu določenega minimalnega zneska. V našem primeru, ko prejemate trenutno minimalni mesečni znesek 48.550 lir, pomeni, da bi vam na podlagi zavarovalne dobe ob upokojitvi pritičala nižja pokojnina od minimalne. Ko ste dodali še dve leti prispevkov, pa le-ti niso zadostila, da napolnite to vrzel in vam INPS še zmeraj mora dopolniti pokojnino na minimalni po zakonu določen znesek. Ko boste v bodoče dodali še kako leto prispevkov, je možno, da boste prekoračili to mejo in tedaj vam bodo tudi ustrezno povišali pokojnino.

OBNOVA MINIMALNE POKOJNINE
Vpr.: Imam 63 let in tri leta prejemam minimalno delavsko tastočno pokojnino, ki mi jo nakazuje INPS. Vendar ta malenkostni mesečni znesek je glede na vedno višje življenjske stroške prenizek, zato sem se naprej zaposlen. Lani

3. FILMSKI SVET JUŽNE AZIJE (PIŠE EMIL FRELIH)

Iz filmskega mesta Movieland v Madrasu

Ob neskončni dolgi cesti, ki se vije z glavnega trga skoraj skozi ves širni Madras, so v okraju Movieland filmski ateljeji podjetja »Gemini«. Ob širokem križišču cest že od daleč opazarja masivni beli portal z napisom in reliefom dvojčkov s trobentami; to je značilni zaščitni znak te znamenite madraške filmske produkcije, ki izdela največ kvalitetnih indijskih filmov.

Ateljeji, delavnice in upravno posloje so odmaknjeni za cestno ograjo v sredino eksotičnega parka. Filmska posloja so komaj vidna v gosti zaraslem temnem zelenju. Šele, ko se ti zazdi, da si sredi pragozda, se ti po krajšji hoji izlučijo iz divjega zelenja in negovanega cvetja posamična svetla poslopja. Zlasti lepa je zgradba s stebričastim portalom nad široko speljanim stopniščem čigar osrednji je krasita na vsaki strani ograje po ena soha dvojčkov. Nekdaj je bila palača sedež angleškega guvernerja države Madras. Zdaj je upravno posloje in delovni sedež po vsej Indiji in jugovzhodni Aziji poznane režiserja in proizvajalca Shri S. S. Vasana.

Podjetje »Gemini« je sorazmerno mlado; ustanovljeno je bilo leta 1941, vendar se ponaša z največ kvalitnimi filmi. Poseduje štiri precej velike ateljeje, ki so kar dobro opremljeni, posebno če jih primerjamo z drugimi indijskimi ateljeji. Proti primerni odškodnini se jih poslužujejo tudi druge produkcije, ki še ne posedujejo lastnih ateljev. O prizadevanju po dobri kvaliteti filmov pričajo tudi številne delavnice, v katerih sem opazoval spretnost indijskih delavcev v kulisarni, krojačnici in delavnici kašerjev in rekviziterjev. Vsak predmet je natančno izdelan, kot bi bil namenjen prodaji v trgovini. Tudi v tem so se precej razlikovali od ateljev v Bombayu.

V bogato založeni shrambi rekvizitov so med drugimi presnetli veliki kipi vseh vrst božanstev, ki so bili pomešani razvrščeni na posebnem prostoru. Med njimi sem spoznal boga Višnu, Budo, Kristusa, Konfucija, Marijo z Jezuskom in še več neznanih malih in velikih kipov božanstev, ki jih časte v različnih krajih Azije. Tudi velike makete raznih religioznih hrampov, kot so hindu templji, budistične goge, krščanske cerkve in džamije raznih arhitektur, so mi pričale o prisotnosti vsemogočih mističnih tem, ki jih Indijci tako radi obravnavajo v svojih filmih za domači trg. Zato se nisem prav nič čudil, da so svoje dni posneli v hindu jeziku tudi film o Kristusovem trpljenju, ki je boljše uspel kot tisti, ki so ga posneli krščanski filmski delavci ob znatni finančni in duhovni podpori katoliškega klera.

Kljub temu, da je pri večini indijskih producentov očito hlastanje po dobičkah, ki jim ga prinašajo po ljudskem okusu prirojeni mitološki filmi, sem se lahko na kraju samem prepričal, ko so mi v njihovi projekcijski dvorani predvajali nekaj filmskih odlomkov, da se podjetje »Gemini« resno prizadeva ustvariti predvsem umetniško dober film. V praksi so to že večkrat dokazali, saj so med vsemi indijskimi produkcijami posneli največ kvalitetnih filmov, ki so prejeli priznanja širom po svetu. Tudi številni filmovi, ki jih posnamejo na leto, dokazuje nasprotno od večine indijskih proizvajalcev, ki se ponašajo naravnost s hiperprodukcijo, da jim lebdijo pred očmi predvsem kvaliteta in ne kvantiteta. Naj navedem, da so na primer v petnajstih letih posneli za naše pojme kar lepo število filmov, sedemindvajset, medtem ko posnamejo druge indijske produkcije prav toliko filmov ali pa še več v enem samem letu.

Večino filmov v proizvodnji »Gemini« režira Shri S. S. Vasan, ki ga imajo za enega najboljših indijskih režiserjev. S filmom »Insa-

nyat«, ki sem ga gledal v nekem madraškem kinematografu, je Vasan ponovno izpričal neprekosljivo mojstrstvo režijskega znanja. Tudi film sam je zadovoljil s solidno tehnično izdelavo, z dramaturško stranjo in s humano vsebino izredno dramatično prikazane borbe med ljubeznijo in tiranijo. V glavni vlogi je nastopil čudovito dresirani in človeško pametni šimpanz Zippy, ki so si ga bili za ta film izposodili za lepe denarce iz Hollywooda. Tudi sicer je veljal film mnogo denarja, saj je bil do takrat najdražji film tega podjetja, če že ne v Indiji sploh. Gledalci v mestih in na podeželju so ga zelo lepo sprejeli in navdušeno polnili kinematografe po vsej Indiji, čeprav film predstavlja enega izmed smelnih poskusov odmika od običajnih pravljicnih in mitoloških motivov, ki po tradiciji morajo biti prisotni v pretežni večini indijskih filmov. Film »Insanity« ni samo dokument umetniškega in tehničnega napredka, ampak predstavlja dober korak progresivnosti v smislu socialnega razvoja, ki se počasi, toda vedno bolj uspešno uveljavlja v sodobnih indijskih filmih.

Objekte iz tega filma sem si mogel ogledati na prizorišču samem

nedaleč od upravnega posloja. Gradnja le teh se po tehnični strani ni prav v ničemer razlikovala od postavitev evropskih svetovnih

jih so odkrila, da indijski filmski ustvarjalci marljivo zasledujejo napredke filmske proizvodnje v svetu in da z vsakim progresivnim fil-

Rekama na kinematografu v Madrasu za film »Jusanyat«

produkcij, kot sem jih videl pred tem, na primer v praških in londonskih filmskih ateljeji. Vse to in še marsikatera presenetljiva opažanja v indijskih filmskih atel-

mom vse bolj stopajo vstric z njimi. Prostorska ureditev zunanjih ateljevskih prostorov za snemanje v naravi bi presenetila še tako raz-

KRAŠKI REZERVATI V LETU 1975 - PO DEVETIH LETIH

Kako je nastal najnovejši predlog

(Nadaljevanje s 4. strani)

ki so zlasti obojoli razlašanje, nato pa je ena izmed slovenskih tržaških revij skicala v mesecu novembru leta 1973 v Sesljanu posebno posvetovanje o naravnih rezervatih — toda prevladovali so kraški — a vse gradivo je bilo nato ob začetku leta 1974 objavljeno v omenjeni reviji dvojezično. V februarju 1974 je, ob sodelovanju v diskusiji samega pristojnega člana delne vlade, društvo PRO NATURA CARSICA v prostori naravoslovnega muzeja priredilo predavanje o kraških rezervatih mladega univerzitetnega profesorja botanike v Trstu, ki je vsebovalo marsikaj kritičnega tudi v pogledu »nepolitičnega« dela razlogov za dokončno uzakonitev kraških rezervatov. Mladi botanik pa je, na presenečenje mnogih prisotnih, odločno izjavil, da gre predvsem za politični problem; dobesedno je dejal:

«Po dveh letih in pol, odkar državni zakon o kraških rezervatih obstaja, sem prišel do spoznanja, da načrtovani kraški rezervati niso naturalistični problem, temveč predvsem politični problem. (To profesorjevo izjavo še posebej poudarjamo, ker se strinja tudi z našim mnenjem). Hkrati se je profesor botanike zavezal za epokasno in preudarno reševanje tega vprašanja. Prisotni član delne vlade pa je napovedal, da bo že v mesecu februarju zaključil posvetovanja (kar pomeni, da se z botanikom ni strinjal) za novi predlog svoje vlade in s tem dokazal tudi verjetno politično voljo svoje demokratske stranke, kateri pripada, po zelo sumljivo naglici, saj te naglice nikakor ni obrazložil, z naturalističnimi razlogi je pač ni mogel, ker mu je botanik vzel sapo.

To predavanje je bilo značilno tudi zaradi tega, ker oba univerzitetna profesorja — botanika, ki sta bila navzoča (eden je sestanku predsedoval, drugi pa je posegel v diskusijo in med drugim kritiziral gradnjo avtomobilste tovrne postaje pri Fernetičih) in ki sta leta 1966 rezervate predlagala

prav zaradi »naturalističnih« razlogov, nista ugovarjala trditvi svojega kolega, da je vprašanje »politično«.

V istem mesecu februarju je omenjeni član delne vlade (delni odbornik za prostorske in kulturne dobrine) sprejel delegacijo Slovenske kulturno - gospodarske zveze, ki mu je zlasti temeljito obrazložila zahtevo, da mora zakon o kraških rezervatih celovito zaščititi splošno in narodnostne značilnosti Krasa.

V okviru pripravljanja novega zakonskega predloga, o katerem se je začelo vedno bolj govoriti, je isti odbornik sprejel — tudi v zvezi z zakonom o gorskih skupnostih — še predstavnik Kmečke zveze, pozneje pa še zastopstvo Slovenske skupnosti, kateremu je načeloval njen delni poslanec. Vsi so poudarili našprotnost in siehernih možnosti razlašanja.

Konec februarja 1974 je nastopil v Trstu v javnim predavanju o rezervatih in gorskih skupnostih dolinski župan in delni poslanec KPL. V diskusiji je prišlo do izražanja tudi stališča, da zakonitev rezervatov ni potrebna niti z biološkega, niti narodnoobrambnega vidika.

V marcu 1974 je izvršni odbor SKGZ ponovno zavel zelo kritično stališče do razprave o rezervatih in z njimi seznanil pristojne delne organe, tržaško in goriško pokrajino ter prizadete občine.

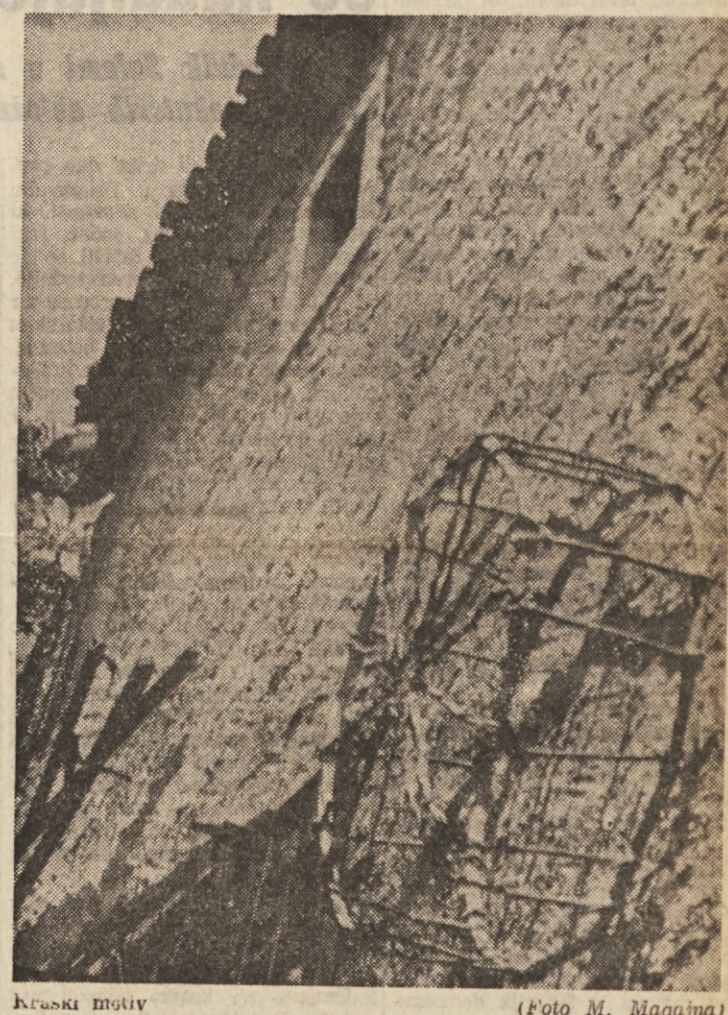
Sledila je javna predstavitev predloga, ki ga je dala izdelati po navodilih svojega vodstva v Trstu Italijanska republikanska stranka PRI, a je predlog na tej javni predstavitvi poleg »pohval« doživel naravnost uničujočo kritiko, saj je bil v mnogih pogledih slabši od tistega, ki ga je delni odbor umaknil.

Republikanskemu predlogu je sledila novica (4. junija 1974), da je vodstvo Kršćanske demokracije sporočilo, da je posebna demokratska komisija dolžila, kakšen naj bo novi zakonski predlog, da bo imel »podporo in soglasnost« prebivalcev Krasa. Te podpore pač ni bil deležen in zato lahko domnevamo, da med člani komisije prav zares ni bilo nobenega Kršćevca. Baj je krožilo takrat po Trstu tudi besedilo tistega demokratskega zakonskega predloga (ki je baje enako tistemu delne vlade). Spričo takih vestí, je postalo samo ob sebi umavno, da je gospodarska komisija SKGZ imela za potrebno zavzeti do vse zadeve sedaj bolj odločno stališče in je 30. junija 1974 objavila izjavo, katere najbolj značilen stavek se glasi:

«Kraški rezervati so v svojem bistvu rešitev, ki ne koristi slovenski narodnostni skupnosti in se lahko spremenijo, če jo hoče družba preoblikovati. Spričo takih vestí, je postalo samo ob sebi umavno, da je gospodarska komisija SKGZ imela za potrebno zavzeti do vse zadeve sedaj bolj odločno stališče in je 30. junija 1974 objavila izjavo, katere najbolj značilen stavek se glasi:

«Z naslednjega dne je tržaški italijanski dnevnik alarmiral javnost: »Slovenski eksponenti so zopet odprli polemiko...« Zato se je mudilo »počasnost« naglo odpraviti in

24. julija je dnevni tisk sporočil, da je delna vlada že odobrila novi (t.j. že drugi) zakonski predlog. Slovenci smo bili seveda razvedeni, kakšna je njegova vsebina. Toda nastopila je dolgotrajna kriza delne vlade, ki je — tako so se izgovarjali v pristojnih uradih — onemogočila, da bi bilo besedilo predloga predloženo delnemu svetu z razpravo vse do 22. novembra 1974; vsaj tako je zapisano na prvi strani predloga, ki pa je prišel v roke časnika-jem šele v prvi polovici januarja po novem letu 1975, toda še vedno ne po redni poti preko delne vlade tiskovnega urada, ampak po zaslugi prijateljev in znancev, ki jih imajo časnika-ji med delovnih svetovalcov, ki pa še vedno niso taktirali vsi besedila novega predloga prejeli, ampak so morali

Kraški motiv (Foto M. Magajna)

čakati nanj skoraj do konca januarja leto. Tako so imeli očiti, no manj časa, da bi se pripravili na razpravo o njem, ki se je začela, kot rečeno, v sredo, 19. maj.

Na vprašanje, zakaj je razdelitev besedila predloga vlada zavlačevala, pa bodo naši bralci našli prepričljiv odgovor v prihod-

njih člankih o vsej tej naturalistično - politični zadevi, ki utegne, kot pravi gospodarska komisija SKGZ povzročiti »dodatno škodo za Slovence«. (Kot je znano je demokratski lanski občni zbor SKGZ sklenil, uskladi to stališče s svojim.)

(Prihodnjič: »PRIMERJAVA«)

ZANIMIVOSTI IZ ZDRAVSTVA

Zdravljenje na obali

Prvi nemški ladijski sanatorij — plavaljice zdravilnice — je predviden za rehabilitacijo in preprečitev zdravljenja zdravstvenih motenj in kroničnih obolenj. Uspehi tega zdravljenja je zasnovan na kombinaciji klimatskih vplivov, fizikalne terapije in terapije gibanja. Ladijski bolniki se bodo zdravili poleti v bližini Azorskih otokov, pozimi na Kariskem morju, spomladi in jeseni pa v bližini otoka Madeira. Ta sprememba v kraju zdravljenja ima namen, da se za vsako letno obdobje izbere najugodnejši podnebni pas. Ladijski sanatorij ima okoli 20.000 bruto registriranih, tako da je dovolj prostora za 480 bolnikov in 270 članov posade. Čeprav ima ladja 21 milj hitrosti na uro, bo plula samo s 6 miljami na uro, da bi imeli bolniki čim večji mir. Sanatorij na obali ima diagnostični oddelek, ladijsko bolnišnico, oddelek za fizikalno zdravljenje, dva plavaljica bazena z morskovo vodo, dve savni, oddelek za inhaliranje morske vode, gimnastično in športno dvorano, poleg tega pa tudi krožno stezo za tekanje, prostore za trening in palube za sončenje.

Znanstveni inštitut za varstvo Alp

Reševanje alpskih predelov je vprašanje, o katerem so znanstveniki v zadnjih letih pogosto razpravljali. Pri tem so prišli do ugotovitve, da ne smemo več odlašati z uvažanjem ostrih ukrepov, ker le nujen poseg lahko zaustavi uničevanje prostornih planinskih predelov. Medtem pa menijo strokovnjaki, da širok program ne bo imel zaželenega uspeha, če se ta načrt ne izpelje na mednarodni prizadetih držav.

Sociologi in ekonomski geografi trdijo, da se bo nadalje uničevanje alpskih predelov tako preprečilo z odločnimi protukrepi. Sama priroda planin nima potrebne moči, da bi se lahko uspešno postavila na robu in se obvarovala hude škode, ki jo povzroča civilizacija. (Iz »Priroda, človek in zdravje«)

Nova meja dohodkov za družinsko doklado

Često so družinski pogovarjari v dvomu, kdaj jim po zakonskih določilih pritiče pravica do družinske doklade, ki so v njihovo breme. Za otroke ni problemov, saj imajo (dokler se šolajo, oziroma za dobo trajanja vaje) avtomatično pravico do družinske doklade in do zdravstvene oskrbe. Prav tako lahko zavarovaneč zahteva za družinsko doklado za ženo (razen neposrednih obdelovalcev), če dohodki ne presegajo določene meje. Končno lahko delavec dobi doklado tudi za starše v breme, katere preživlja, seveda kolikor nimajo zadostnih dohodkov. Zato si bomo podrobneje ogledali določila na tem področju.

V skladu z zakonom z dne 30. 4. 1969 št. 153 čl. 19 in z dne 11. 8. 1973 št. 485 čl. 6 ter glede na zakonski dekret z dne 16. 10. 1974, je s 1. januarjem 1975 prišlo do spremembe meje dohodkov, ki dajejo upravičenec pravico do družinske doklade. Ista določila veljajo tudi (zakon 26. 2. 1963 št. 320 čl. 2) pri ugotovitvi tistih svojcev, ki se lahko okoristijo z brezplačno zdravniško oskrbo.

Tabela izgleda takole, ne glede na dejstvo, če je vir dohodkov pokojnina ali pa je drugačne vrste:

a) za zakonca znaša meja dohodkov 63.110 lir;

b) za starše znaša meja dohodkov 110.450 lir (63.110 lir za samo enega izmed staršev);

c) za otroke znaša meja dohodkov 63.110 lir.

Pri tem ocenjevanju dohodkov ne smemo upoštevati sledečih postavk:

1. neposredna ali vojna pokojnina; neposredna renta zaradi nezgode ali poklicne bolezni; neposredna državna pokojnina;

2. nakazilo, ki pritiče vojnim po-habljenecem;

3. državno nakazilo civilnim slep-cem;

4. začasno zavarovalno nakazilo (npr. odškodnina brezposelnim);

5. vrednost družinskega stanovanja;

6. študijska nakazila univerzitet-nim študentom ali kakršnakoli študijska podpora;

7. sorazmerni del družinske po-kojnine, ki pritiče otrokom po oco-tovi smrti;

8. družinska doklada na neposred-nih pokojnikih.

OBNOVA MINIMALNE POKOJNINE

Vpr.: Imam 63 let in tri leta prejemam minimalno delavsko tastočno pokojnino, ki mi jo nakazuje INPS. Vendar ta malenkostni mesečni znesek je glede na vedno višje življenjske stroške prenizek, zato sem se naprej zaposlen. Lani

tavke prihranil le 1.300 lir davščine.

Prav posebej smo dolžni opozoriti vse prijavitelje, ki se bodo morda poslužili ugodnosti, ki jim jih v obravnavanih primerih nudi zakon, na neverjetno hude denarne kazni v primeru, da ni v obrazcu za prijavo priložena ustrezna dokumentacija ali pa je le-ta neopolna. Za vsak tak primer je predvidena denarna kazen od 100.000 do 1.000.000 lir. Tako bi moral prijavitelj plačati najmanj 100.000 lir denarne kazni, če bi hotel uveljavljati (brez predložitve vsaj kopije zadnjega dokumenta) pravico do odtegljaja na kosmatih dohodkih v zvezi z vplačilom šolskih taks, ki bi mu v pravnem navedenem primeru prinesel okoli 1.300 lir davčne razbremenitve.

Razbremenilne postavke morajo biti našete na posebni listovnici, ki jo vsebuje prijavi obrazec. Dokumentacija pa bo moral vsak prizadelec priložiti prijavi v naložbo za pripravljeno ovjo. Na splošno bo zadostovala dokumentacija v fotoposnetku.

K reči ne bo večina iz vrst delojemalcev in upokojenec dolžna prijavljati in dokumentirati obravnavane obdne postavke. Kot znan, priznavajo tem kategorijam pavšalni znesek davčnega odtegljaja v letnem znesku 12.000 lir (1.000 lir mesečno). Prizadelec sta na izbirno možnost, ali sprejeti pavšalno razbremenitev, ali zahtevati razdavečitev s predložitvijo dokumen-

tavke prihranil le 1.300 lir davščine.

Prav posebej smo dolžni opozoriti vse prijavitelje, ki se bodo morda poslužili ugodnosti, ki jim jih v obravnavanih primerih nudi zakon, na neverjetno hude denarne kazni v primeru, da ni v obrazcu za prijavo priložena ustrezna dokumentacija ali pa je le-ta neopolna. Za vsak tak primer je predvidena denarna kazen od 100.000 do 1.000.000 lir. Tako bi moral prijavitelj plačati najmanj 100.000 lir denarne kazni, če bi hotel uveljavljati (brez predložitve vsaj kopije zadnjega dokumenta) pravico do odtegljaja na kosmatih dohodkih v zvezi z vplačilom šolskih taks, ki bi mu v pravnem navedenem primeru prinesel okoli 1.300 lir davčne razbremenitve.

Razbremenilne postavke morajo biti našete na posebni listovnici, ki jo vsebuje prijavi obrazec. Dokumentacija pa bo moral vsak prizadelec priložiti prijavi v naložbo za pripravljeno ovjo. Na splošno bo zadostovala dokumentacija v fotoposnetku.

K reči ne bo večina iz vrst delojemalcev in upokojenec dolžna prijavljati in dokumentirati obravnavane obdne postavke. Kot znan, priznavajo tem kategorijam pavšalni znesek davčnega odtegljaja v letnem znesku 12.000 lir (1.000 lir mesečno). Prizadelec sta na izbirno možnost, ali sprejeti pavšalno razbremenitev, ali zahtevati razdavečitev s predložitvijo dokumen-

tavke prihranil le 1.300 lir davščine.

Prav posebej smo dolžni opozoriti vse prijavitelje, ki se bodo morda poslužili ugodnosti, ki jim jih v obravnavanih primerih nudi zakon, na neverjetno hude denarne kazni v primeru, da ni v obrazcu za prijavo priložena ustrezna dokumentacija ali pa je le-ta neopolna. Za vsak tak primer je predvidena denarna kazen od 100.000 do 1.000.000 lir. Tako bi moral prijavitelj plačati najmanj 100.000 lir denarne kazni, če bi hotel uveljavljati (brez predložitve vsaj kopije zadnjega dokumenta) pravico do odtegljaja na kosmatih dohodkih v zvezi z vplačilom šolskih taks, ki bi mu v pravnem navedenem primeru prinesel okoli 1.300 lir davčne razbremenitve.

Razbremenilne postavke morajo biti našete na posebni listovnici, ki jo vsebuje prijavi obrazec. Dokumentacija pa bo moral vsak prizadelec priložiti prijavi v naložbo za pripravljeno ovjo. Na splošno bo zadostovala dokumentacija v fotoposnetku.

K reči ne bo večina iz vrst delojemalcev in upokojenec dolžna prijavljati in dokumentirati obravnavane obdne postavke. Kot znan, priznavajo tem kategorijam pavšalni znesek davčnega odtegljaja v letnem znesku 12.000 lir (1.000 lir mesečno). Prizadelec sta na izbirno možnost, ali sprejeti pavšalno razbremenitev, ali zahtevati razdavečitev s predložitvijo dokumen-

tavke prihranil le 1.300 lir davščine.

Prav posebej smo dolžni opozoriti vse prijavitelje, ki se bodo morda poslužili ugodnosti, ki jim jih v obravnavanih primerih nudi zakon, na neverjetno hude denarne kazni v primeru, da ni v obrazcu za prijavo priložena ustrezna dokumentacija ali pa je le-ta neopolna. Za vsak tak primer je predvidena denarna kazen od 100.000 do 1.000.000 lir. Tako bi moral prijavitelj plačati najmanj 100.000 lir denarne kazni, če bi hotel uveljavljati (brez predložitve vsaj kopije zadnjega dokumenta) pravico do odtegljaja na kosmatih dohodkih v zvezi z vplačilom šolskih taks, ki bi mu v pravnem navedenem primeru prinesel okoli 1.300 lir davčne razbremenitve.

Razbremenilne postavke morajo biti našete na posebni listovnici, ki jo vsebuje prijavi obrazec. Dokumentacija pa bo moral vsak prizadelec priložiti prijavi v naložbo za pripravljeno ovjo. Na splošno bo zadostovala dokumentacija v fotoposnetku.

K reči ne bo večina iz vrst delojemalcev in upokojenec dolžna prijavljati in dokumentirati obravnavane obdne postavke. Kot znan, priznavajo tem kategorijam pavšalni znesek davčnega odtegljaja v letnem znesku 12.000 lir (1.000 lir mesečno). Prizadelec sta na izbirno možnost, ali sprejeti pavšalno razbremenitev, ali zahtevati razdavečitev s predložitvijo dokumen-

tavke prihranil le 1.300 lir davščine.

RIMSKO SREČANJE «SREDIŠČA ZA REFORMO DRŽAVE»

Osnova boja proti kriminalu uveljavljanje demokratične ustave

Na srečanju so govorili senatorja Terracini in Perna ter posl. Malagugini - Gueiv intervju listu «Corriere della sera»

RIM, 25. — Davi se je začelo vse državno srečanje glede «Vprašanj u-stavnega reda ter boja proti fašistič-nemu prevratništvu ter kriminalu», ki ga je priredilo «Središče za pre-učevanje ter pobude za reformo dr-žave». Srečanju je predsedoval se-nator Umberto Terracini.

Na današnjem zasedanju so go-vorili senator Terracini, predsednik komunističnih senatorjev Edoardo Perna ter poslanec Sergio Flamigni. V svojem uvodnem govoru je se-nator Terracini poudaril, da gre za srečanje, ki skuša z dokumentirano in premišljeno debato o nalogah po-litijskih sil v povezavi s sedanjo or-ganizacijo pravosodja, prispevati v boju proti prevratništvu in krimi-nalu. V svojem govoru pa je sen. Terracini poudaril, da je treba raz-iskati in identificirati «vzroke raz-kravanja ter izprijetosti družbenega in političnega telesa države» ter u-gotoviti zgodovinske in sedanje od-govornosti tega stanja. Nadalje je dejal, da so strukture in dejavnosti oblasti javne varnosti ostale nespre-mene od trenutka, ko jih je fašizem ustvaril zato, da bi bili na svoji oblasti. Te strukture ne odgovarja-jo več sedanjim potrebam demokra-tičnega življenja ter jih je zato tre-ba korenito obnoviti. Na koncu svo-jege govora je še poudaril, da mo-rajó biti vse te spremembe tesno povezane z antifašistično in demo-kratično ustavo italijanske republike.

Nato je spregovoril predsednik komunističnih senatorjev Edoardo Perna, ki je v svojem poročilu naj-prej poudaril, da pritiče demokra-tskim silam naloga, da z vso odloč-nostjo branijo demokracijo red pred fašističnim terorizmom, ki je lan-skega leta zategel 482 dinamičnih atentatov. Poleg tega pa morajo na-stopati tudi proti navadnemu krimi-nalu, ki je v mnogih primerih sum-ljivo povezan s fašističnim prevrat-ništvom. Nadalje je govmnik opo-zoril, da je v zadnjih letih prišlo do podvojenega kriminalne dejavnosti, medtem, ko je padlo število oseb, ki so bile aretirane. V tej zvezi je Perna dejal, da je država v takem stanju, da ne more uspešno obvla-dati tega položaja, ker se ne more izve-žati iz pravosodne instrumentaliza-cije, ki ima svojo osnovo v fašis-tični zakonodaji.

Sen. Perna je obravnaval med drugim tudi policijski pripor za ka-terega je menil, da ni primeren in da tudi nima ustavne osnove. Kri-tiziral je tudi politično uskladitev med različnimi policijskimi organi z nastanjem in obrambnim minist-rstvom ter med različnimi policijskimi organi ter obveščevalno službo SID. Kritiziral je tudi ureditev pravosod-nih organov, za katere je menil, da se bodo znašli v hudi krizi, ko bo začel veljati novi zakon o kazens-kem postopku.

Zelo pomembno je, da je komu-nistični predstavnik zvrnil krivdo za to kar se dogaja na družbene in gospodarske komponente sedanje u-reditve v italijanski republik. Sem pridejo v poštev «konsumizem», hu-de odgovornosti raznih strank, ki so bile na oblasti v vseh teh letih ter še posebej KD. Glavna obtož-ba, ki pa pada na te družbene in politične sile, pa je v dejstvu, da niso bile v stanju, da zajamčijo strogost demokratične države na ravni razvoja iz širjenja demokra-tičnih pravic.

V nadaljevanju svojega govora je Perna izjavil glede navadnega krimi-nala, da gre za čisto nov po-jav v italijanski držbi in da je treba v tej zvezi uskladiti z vso resnostjo razne sektorje državnega aparata s politično in parlamentar-no kontrolo.

Potem je govoril posl. Sergio Fla-migni, ki je obravnaval številna vprašanja, ki zadevajo organizaci-jo uprave javne varnosti.

Jutrišnji «Corriere della sera» bo objavil intervju časopisa z notra-njim ministrom Luigiem Guiem, ki je posvečen vprašanjem kriminala, javne varnosti, vrenja v vrstah o-sebja javne varnosti ter policijske-ga sindikata. V svojem intervjuju minister Gui trdi, da zelo pozorno zasleduje razvoj vseh teh vprašanj, meni, da so bili nekateri ukrepi glede izboljšanja gospodarskega po-ložaja policijskih agentov pomemb-ni, vendar pa v bistvu zavrača mož-nost ustanovitve policijskega sindi-kata, ker policijski agenti še vedno pripadajo oboroženim silam.

Preiskava o poskusu ropa na milanski postaji še vedno v zastoju

MILAN, 25. — Zdravstveno sta-nje železničarja Rocca Colottija, ki je bil ranjen med poskusom ropa na milanski postaji Redecio, ko je zgubil življenje 29-letni Pasquale Cennamo, je še vedno zelo resno. Colotti je v bolnišnici «San Carlo» in doslej še ni preostil normalne krize, ki sledi vsaki operaciji. Kljub resnosti ran in težav pri operaciji, so zdravniki izrazili upanje, da bo Colotti preživel, čeprav je prognoza za sedaj strogo pridržana.

Vso noč so se nadaljevale brez zastoja preiskave policije in karabi-njerjev, ki pa niso obrodile doslej nobenega sadu. Preiskovalni orga-ni so preverili alibi številnih oseb, ki so v preteklosti bile vpletene v razne rope, preiskali so vrsto lo-kalov, kjer se shajajo pripadniki raznih milanskih tolp, poleg tega so bili na vseh cestah bloki Policija še vedno čaka za zapisnike izjav očividcev večerajšnjega streljanja.

Predsednik republike je izrazil

Pomembna zmaga Indire Gandi

JAMMU (Kašmir), 25. — Šejk Mohamed Abdulah je danes pri-segel v svojstvu ministrskega pred-sednika zvezne indijske države Jammu in Kašmir. Tako se je za-ključil po 22 letih spor, ki je za-razdvajal indijsko državo ter 69-letnega muslimanskega leaderja.

Sor se je zaključil, ko je Abdul-lah izjavil indijski vladi v Novem Delhiju, da priznava vstop Kašmira v indijsko zvezo leta 1947 za dokonč-no in nepreklicno dejanje. Brezpo-gojno priznavanje indijske suvere-nitete ter sklep, da se odreka zah-tevi po referendumu, ki naj bi ugo-tavljal status Kašmira, pomenita za politične opazovalce veliko zma-

V Kambodži letalski most za dobavo riža in goriva

PHNOM PENH, 25. — Dobavo riža in goriva komboskemu glav-nemu mestu Phnom Penhu bodo za-gotovili z letalskim mostom. To je izjavil danes visoki ameriški funkcionar veleposlaništva v Kam-bodži Robert M. Keeley.

Vsak dan bodo prepeljali iz Sai-gona okoli 600 ton riža, in sicer za-čeni s pojutrišnjim dnem. Vest je potrdil ameriški diplomat v razgo-voru s časniki. Glede goriva za zasobne potrebe je izjavil, pa sa-bodo prepeljali poprečno po 120 ton dneвно, in sicer iz tajskega opo-rišča Utapao.

Ameriške oblasti predvidevajo, da bo letalski most za dobavo hrane in goriva kamboskemu mestu, ki je obkoljeno od rdečih hmerov, tra-jal 30 dni. Skupni stroški za prevo-ze bodo veljali po Keeleyevim be-sedah 5 milijonov in pol dolarjev.

Zahodnonemško ustavno sodišče, ki ima svoj sedež v mestu Karlsruhe, je proglasilo za nezakonit zvezi zakon o splavu, ki ga je socialdemokrat-ska in liberalna koalicija izglasovala v parlamentu. V okviru razsodbe ustavnega sodišča bo vlada ZRN pripravila nov osnutek zakona, ki bo predvideval možnost splava v štirih primerih: materino zdravje, zdrav-je otroka, nosečnost zaradi posilstva in hude socialne okoliščine. Na sliki: sodnik Ernst Benda bere razsodbo ustavnega sodišča

SEJA CK ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Prva naloga ZKJ preoblikovanje družbe na načelih nove ustave

Uvodno poročilo je imel Jure Bilić

(Od našega dopisnika)

BEograd, 25. — Centralni komi-tee Zveze komunistov Jugoslavije, najvišji partijski organ med dvema kongresoma, je imel danes v Beo-gradu pod predsedstvom predsedni-ka ZKJ Josipa Broza Tita svojo drugo sejo.

Centralni komite je soglasno spre-jel poročilo o delu predsedstva in njegovih organov v obdobju po de-setem partijskem kongresu. Poroči-lo poudarja, da dosedanja napor in doseženi rezultati na mnogih pod-ročjih kažejo, da Zveza komunistov Jugoslavije, naslanjajoč se na tra-dicije svoje borbene zgodovine, vse bolj postaja partija revolucionarne akcije. Zveza komunistov je akcijsko in organizacijsko močnejša in idejno-politično bolj enotna ter vse bolj sposobna, da svojo politiko u-stvarjalno in učinkovito spreminja v dejanja. Obširno poročilo daje oce-nene dela predsedstva in celotne par-tijske organizacije na najpomemb-nejših področjih življenja in dela zveze komunistov.

Osnrednja pozornost najvišjega partijskega organa pa je bila na današnji seji namenjena aktualnim vprašanjem idejne in organizacij-ske izgradnje Zveze komunistov Ju-

goslavije. O tem je imel daljši iz-črni referat tajnik v izvršnem ko-miteju partije Jure Bilić.

«V sedanjem obdobju naše revolu-cije pred Zvezo komunistov Jugos-lavije in celotno družbo stoji ne-kaj velikih nalog», je najprej na-glasil Bilić, med temi nalogami pa je omenil preoblikovanje družbe na načelih nove ustave, in to z usta-navljanjem in razvijanjem temeljnih organizacij združenega dela, samo-upravnih delovnih, krajevnih in in-teresijskih skupnosti; mobiliziranje de-lavskih sil v boju za socialistično družbenih sil v boju za socialistično samoupravljanje; izdelavo razvojnih načrtov in reševanje tekočih gospo-darskih vprašanj, zlasti omejevanje inflacije; stalno izvajanje partijske politike v mednarodnih odnosih in v krepitvi bratstva in enotnosti vseh jugoslovanskih narodov in narodno-sti; krepitev jugoslovanske armade in razvijanje splošnega ljudskega odpora ter izvajanje jugoslovanske neuvrščene politike ter zavzemanje za aktivno miroljubno sožitje in še širše povezovanje Jugoslavije, zve-ze komunistov in drugih organiziranih družbenih sil z vsemi naprednimi in miroljubnimi silami v svetu.

V nadaljevanju je Jure Bilić iz-črno govoril o sedanjih razmerah v jugoslovanski partiji in orisal gla-vne značilnosti sedanjega položaja. Posebej je naglasil, da je zveza komunistov bila in ostaja edina druž-bena sila, ki zagotavlja usrešničev-je težen in želja vseh delovnih ljudi. «Srečevali smo se z različnimi kri-zi, ki so skušali zanikati in rušiti vse doseženo. Nekateri med njimi so vsiljevali meščansko demokracijo in meščanski nacionalizem, drugi spet birokratsko ali centralistično vo-denje države. Takšni in podobni po-kuski so v določenih trenutkih pri-peljali do političnih kriz. Vse to pa potrjuje, je naglasil Jure Bilić, da potrebujemo močno in enotno par-tijo, ki bo vodila boj za reševanje družbenih protislovij in za dosledno izvajanje sedanjega programa naše revolucije.

Bilić je v uvodnem referatu po-sebej poudaril, da so težave in krize vedno reševali s še večjo demokra-tizacijo družbenih odnosov in nikoli s silo, prav v tem pa je bila moč zveze komunistov, ki je bila vedno kritična do svojega dela. Partija se je okrepila in prekalila v boju med dvema skrajnostima — med pojmo-vanjem, da mora partija v imenu razreda voditi družbo, in med na-puščanjem teženja, da se partija sploh ne sme vmešavati v družbena gibanja.

Govornik je tudi posebej opozoril na odgovornost, idejno-politično izo-brazevanje in obveščanje partij-skega članstva, med drugim pa je spregovoril tudi o verskih vprašanjih in tako imenovani jugoslo-vanski levici. Nekateri klerikalni krogi po besedah Bilića skušajo prikazati, da v Jugoslaviji ni svo-bode veroizpovedi. Toda samo tri največje verske skupnosti (kato-liška, pravoslavna in muslimanska) imajo nad 12 tisoč duhovnikov in redovnikov ter več kot 5 tisoč slu-sateljev svojih šol, poleg tega pa je — kot je Bilić poudaril — pro-gram jugoslovanske socialistične iz-gradnje tako širok, da v njem lah-ko najdemo svoj prostor vsi pošteni in dobro misleči ljudje, ne glede na versko prepričanje. Bilić je go-voril tudi o delovanju tako ime-novane levice in opozoril, da ne gre za filozofijo in pravem pomenu be-sede, pač pa za različne spekta-kulacije in opozicije z enim samim namenom: dokopati se do oblasti.

Po uvodnem referatu se je raz-vila daljša razprava, v kateri so člani centralnega komiteja z vseh strani osvetlili partijsko aktivnost in uresničevanje zastavljenih na-log. Ob koncu je v razpravo po-sezel tudi predsednik ZKJ Tito. Centralni komite na je o obravna-vanih vprašanjih sprejel tudi sklepe.

VLADO BARABAŠ

Zaskrbljujoč nastop Portugalcev v Mozambiku

LONDON, 25. — Portugalske po-litijske oblasti v Mozambiku so po-novno izročile rodezijski policiji an-gleskega poslovnega moža Kennetha McIntosha, ki je 4. februarja zbe-žal iz rodezijskega zapora v Salis-buryju, kjer je prestajal zaporno kazen 14 let, katero so mu jo pri-sodile rodezijske sodnijske oblasti. McIntoshu se je posrečilo, da je zbežal v Mozambiko, od koder pa so ga Portugalci vrnili v Salisbury. Angleški poslovni človek je bil obsojen, ker je posredoval vesti o krsitvah sankcij na škodo Rodezi-je. Takoj po svojem prihodu v Mo-zambiko je McIntosh telefoniral an-gleskemu konzulu v Beiri. Ta je dobil zagotovilo od portugalskih o-blasti, da bodo počakale na njegov prihod ter mu osebno izročile ate-ritanec. Ko pa je angleški diplo-mat prispel v Manico, so Portu-galci McIntosha še izročili obla-stem Jana Smitha.

RASTOČA KRIZA FRANCOVEGA REŽIMA

V Španiji odstopil minister za delo

MADRID, 25. — Časopisna agen-cija «Europa press» sporoča, da je španski minister za delo Licinio De la Fuente odstopil s svojega polo-žaja. Po mnenju agencije je mi-nister odstopil zaradi spora glede za-kona, ki bi moral v bližnji prihod-nosti urejevati vprašanje pravice španskih delavcev do stavke (ki je bila do sedaj nezakonita). Minister je nasprotoval načelu, po katerem naj bi bilo mogoče opustiti z dela delavce v primeru stavke, ki bi bila proglašena za nezakonito.

Zakon o stavkah je bil na dnev-nem redu ministrskega sveta že prejšnji teden, toda minister za de-lo se seje ni udeležil, ker je bil bo-lan. Zdi se, da so v zad-njem času zelo vplivali na vlado, ki jo vodi Arias Navarro, številni španski konservativni krogi, ki skušajo omejiti pomembnost novega za-konskega osnutka o stavkah.

V Španiji se sprasujejo danes, če ni treba povezati ostavke ministra De la Fuente z morebitnimi ostav-kami drugih ministrov. Sprasujejo se tudi, če niso vsa ta dogajanja povezana tudi z aretacijo dveh čast-nikov inženirskih enot v Figueres-ter z nadaljnjim protestnim nasto-pom 25 častnikov, ki pripadajo v glavnem inženirskim enotam in ki so v svojem pismu izrazili negodo-vanje zaradi zastaja vladne politi-ke pri demokratizaciji in liberali-zaciji države. Ne sme se prezreti tudi dejstvo, da je del španske vojs-ke povezan vsaj v gotovi meri s portugalskim gibanjem oboroženih sil.

španski konservativni krogi, ki skušajo omejiti pomembnost novega za-konskega osnutka o stavkah.

V Španiji se sprasujejo danes, če ni treba povezati ostavke ministra De la Fuente z morebitnimi ostav-kami drugih ministrov. Sprasujejo se tudi, če niso vsa ta dogajanja povezana tudi z aretacijo dveh čast-nikov inženirskih enot v Figueres-ter z nadaljnjim protestnim nasto-pom 25 častnikov, ki pripadajo v glavnem inženirskim enotam in ki so v svojem pismu izrazili negodo-vanje zaradi zastaja vladne politi-ke pri demokratizaciji in liberali-zaciji države. Ne sme se prezreti tudi dejstvo, da je del španske vojs-ke povezan vsaj v gotovi meri s portugalskim gibanjem oboroženih sil.

NERODEN

Res ne vemo, če je 19-letni Antonio Cirullo bolj nesrečen ali bolj neroden. Včeraj pomoči je vdril v bar - trafiko v UL. Unione v Milano, last 46-letnega Sergia Miglia. Ker je lastnik zvečer odnesel vse denar s se-boj, je hotel ukrasti vsaj znam-ke, kolke in kolkovane papirje, da neko pripravljata atentat proti družini Mattei. Kot vidimo, gre skoraj za preroka, ki je več dni prej napovedal oba atentata.

Preiskovalci so nato zaslišali sme-tarja Speranza, člana PRI, ki se je prejšnjega oktobra sprl s svojim delovodjo Alessiom De Maom, ki je bil član MSI. S Speranza so stopili v stik baje nekateri člani «Potere operaio», ki so ga vprašali, če se hoče Di Meu masčevati. Mesec dni pred atentatom sta mlada izvenpar-lamentarca, ki sta se baje imenovala Achille in Marino, povabila Spe-ranza v stanovanje, kjer naj bi mu rekla, da se bosta fašistom masčeva-la. Zahtevala sta od njega, naj jima da imena fašistov ter točen naslov Maria Mattea. Nekoč so mu, pra-vi Speranza, tudi pokazali peklenski stroj, ki naj bi ga postavili pred sedež MSI. Do atentata je res prišlo 11. aprila. Policija je na kraju ek-splodizije ugotovila, da so peklenski straj pripravili s škatlo zdravila «rondomicina». Po pokolu so ste-kenico tega zdravila dobili v sta-novanju Manlia Grilla.

Po poročilu o dogodkih je pred-sednik hotel začeti z zasliševanjem Achilla Lolla. Zastopniki civilne stranke pa so pričevanje obtoženca blokirali že od vsega začetka. Zah-tevali so namreč, naj zasliševanje v celoti posnamejo na trak. Zah-tevi so se pridružili tudi drugi zas-topniki tožilcev in sami branilci. Predsednik je zahtevo sprejel, ker pa ni bil na razpolago magnetof-on, so zaslišanje preložili na 28. februarja.

Po zaključku je prišlo pred sod-no dvorano do incidenta, ko so ne-kateri fašisti grobo žalili nekega novinarja. Nato so, pod varstvom karabinjerjev, na ves glas zahteva-li osvoboditev Lolla, s katerim so hoteli sami fizično obračunati.

V Barletti pokopali agenta Marchisella

BARLETTA (Bari), 25. — Občin-stvo iz Barlette se je danes množič-no udeležilo pogreba policijskega a-genta Giuseppeja Marchiselle, ki je izgubil življenje pri spopadu z ro-parji v Rimu. Truplo pokojnika so že včeraj prepeljali iz Rima v cer-kev «Immacolata». Ob parah so policijski stražniki celo noč oprav-ljali častno stražo.

Pogrebno svečanost je opravil škof iz Trantia in Barlette ter so se udeležili med drugimi po-krajinski prefekt, kvestor, poveljnik finančne straže ter krajevni deželni predstavniki. Mestne oblasti so pro-glasile splošno žalovanje ter so zato na vseh tovarnah in drugih de-lovnih mestih prekinili delo za 15 minut. Pouk v šolah je trajal sa-mo eno uro.

BEJRUT, 25. — Sodniške oblasti Severnega Jemena so obsodile na smrt značajnega gusarja iz Severne-ga Jemena, ki je prejšnjo nedeljo neumsmeril neko letalo v Saudovo Arabijo. Vest je sporniča iraška tiskovna agencija, ki jo je posre-dovala iz glavnega mesta Sever-nega Jemena. Kot je znano, so o-blasti Saudove Arabije aretirale Ali Ben Ali Avadita takoli nočem, ki je prišel na letališče ter so ga nato izročile oblastem Severnega Jeme-na.

crisan

totalno uničuje prhljaj

Crisan šampon
s substanco OM 80
ni učinkovit samo pri spiranju prhljaja, temveč uničuje tudi bakterije in glivice, kadar so navadni šamponi proti prhljaju brez moči

ILIRIJA, Ljubljana
v sodelovanju z

SPORT ŠPORT ŠPORT

KOLESARSTVO DIRKA PO SARDINII

Merckx utrdil svojo prednost

Četrto etapo je osvojil R. De Vlaeminec

NUORO, 25. — Belgijec Roger De Vlaeminec je osvojil prvo mesto na četrty etapi kolesarske dirke po Sardiniji. Belgijski sprinter je bil najhitrejši v finišu, saj je prvi došel na cilj v skupini 15 kolesarjev, med katerimi so bili Italijan Paolini, svetovni prvak E. Merckx, Zilioli in drugi. E. Merckx je s tretjim mestom pridobil še 5 sekund naskoka in trenutno vodi na skupni lestvici pred presenetljivim Italijanom Ziliolijem, s 25 sekundami prednosti.

Vrstni red 4. etape Palau-Nuoro, dolge 170,4 km:

1. Roger De Vlaeminec (Bel.) 4 ure 39'20" s p.h. 36,584 km/h
2. Enrico Paolini (It.)
3. Eddy Merckx (Bel.)
4. Zilioli (It.)
5. Borgognoni (It.)
6. Knudsen (Norv.)
7. Salm (Svi.)
8. Polidori (It.)
9. De Geest (Bel.)
10. Osler (Bel.)
11. Houbrecht (Bel.)
12. Cavalcanti (It.)
13. Bruyere (Bel.)
14. Rodriguez (Kolumbija)
15. Baronchelli (It.) vsi z zmagovalčevim časom.

Glavnina je dospela na cilj z 2,28" zaostanka.

Skupna lestvica je po štirih etapah naslednja:

1. Eddy Merckx (Bel.)	15.43'42"
2. Zilioli (It.)	po 25"
3. Knudsen (Norv.)	
4. Houbrecht (Bel.)	
5. Osler (Bel.)	53"

6. De Geest (Bel.)
7. Borgognoni (It.)
8. Gualazzini (It.)
9. Santambrogio (It.)
10. Priem (Bel.)
11. De Vlaeminec (Bel.)
12. Paolini (It.)
13. Bruyere (Bel.)
14. Cavalcanti (It.)
15. Polidori (It.) itd.

Vratar Zarje Favento letos dokaj uspešno varuje svojo mrežo

Partizan premagal Forst Cantù Dalipagić in Kičanović 75 točk

Jugoslovanski derbi Jugoplastika-Crvena zvezda - Ignis proti Racingu

Partizan — Forst 101:88 (58:48)

PARTIZAN BEOGRAD: Dalipagić 41, Kičanović 34, Farčić 12, Beravs 4, Djukić, Žečević 2, Todorović, Kerkez, Popović, Latičić.

FORST CANTÙ: Lienhard 33, Marzorati 4, Recalcati 18, Della Fiori 17, Farina 8, Meneghel 6, Beretta 2, Cattini, Tombolato, Cancian.

SODNIKA: Petterson (Švedska) in Gologanov (Bolgarija).

DELEGAT FIBA: Haselbascher iz Avstrije.

V prvi polfinalni tekmi za Korčev pokal v Beogradu je Partizan s 13 točkami premagal Forst iz Cantu. V izredno napeti in razburilni tekmi so se predvsem izkazali Dalipagić (kar 41 točk), Kičanović (34) in Američan Forsta Lienhard (33), ki je bil vsekoli neresljiv problem za domačine. Partizan je že vodil v sredini drugega polčasa z 21 točkami razlike, proti koncu tekme pa je domačinom zmanjkalo moči in tako so Italijanski košarkarji zmanjšali razliko na samih 13 točk.

Bo ta prednost zadostovala Partizanu za finale?

Evropska košarkarska pokalna tekmovanja se bližajo višku. Na sporedu bodo namreč polfinalna srečanja tako za Korčev pokal kot v pokalu pokalnih prvakov. V tekmovanju za pokal prvakov pa bo na sporedu zadnje kolo, ki bo med drugim odločalo tudi o usodi Ignisa in Zadra.

Pokal prvakov

V A skupini bo jutri Zadar igral na Dunaju proti skromni ekipi SE FRA, ki je zadnja na lestvici. Čosić in tovariši bi morali brez težav premostiti to oviro.

Težjo nalogo pa bo imel Ignis, ki bo igral proti nevarnim Belgijcem. Sicer pa so varovanci trenerja Gambe v tem tekmovanju pokazali tako zrelost, da je malo verjetno, da bi izgubili v dveh srečanjih z moštvom Racing Malines.

SKUPINA A

5. KOLO (27. 2.)

SEFRA Dunaj (Avstrija) - Zadar Jugoslavija, Racing Malines (Belgija) - Ignis Varese (Italija), Balkan Botevgrad (Bolgarija) - Slavija Praga (ČSSR).

LESTVICA: Ignis 8, Zadar in Racing Malines 6, Balkan in Slavija 2, SEFRA Dunaj 0.

SKUPINA B

5. KOLO (27. 2.)

Maccabi Tel Aviv (Izrael) - Berck (Francija), Transol Rotterdam (Nizem.) - Alviks Stockholm (Šved.), Poitekt: Real Madrid Španija.

LESTVICA: Real Madrid 8, Maccabi 4, Rotterdam in Berck 2, Alviks 0.

Pokal pokalnih prvakov

Danes bosta na sporedu polfinalni srečanja. V Splitu pa bo kar »jugoslovanski derbi« med Jugoplastiko in Crveno zvezdo. Jugoplastika je namreč prejšnjo sredo presenetljivo odpravila Simudine iz Bologne in je tako velik kandidat za zmago proti Crveni zvezdi, ki je trenutno v slabši formi.

V Sofiji se bosta v drugi polfinalni tekmi spoprijela CSKA Sofija in Spartak iz Leningrada. Favorit so seveda sovjetski košarkarji, ki so tudi glavni kandidati za osvojitve končnega prvega mesta.

Korčev pokal

V Rieti bo polfinalno srečanje med domačo Brino in špansko pettko Barcelono, ki jo letos trenira jugoslovanski strokovnjak Ranko Žeravica. Zanimivo je, da ima Italija le dva zastopnika v teh tekmovanjih (Ignis in Brina) ter da se prav moštvo iz Rietija bori za izpad v A-1 ligo. No, ponesrečena formula italijanskih prvenstev bi lahko privedla tudi do tega, da bi Brina bila finalist v prvenstvu pa bi igrala proti Moretiju Chieti, Brindisiu itd.

SAH

Trideseto jubilejno prvenstvo Jugoslavije v Novem Sadu se je pri-

TEDENSKI PREGLED NAŠIH EKIP

Borovi člani prvi na lestvici Naraščajniki: slavlje Kontovela

Start v prvenstvu kadetov: le Bor uspešen - Smola Poletovih dečkov

Finalni turnir

Promocijskega prvenstva

Pri izredno važni nedeljski zmagi Bora proti Libertasi iz Trsta ne moremo mimo dveh pozitivnih dejstev. Borovci so si končno pridobili veliko število navdušenih navijačev, ki so bistveno pripomogli k zmagi naših košarkarjev. Poleg tega pa nas je zelo razveselilo športno ravnanje igralcev in vodstva Libertasa, ki so čestitali borovcem za zaslužen zmago in so tako dokazali veliko mero športne zrelosti.

Trener Libertasa Prodi nam je dejal: »Zmagali ste zaslužen predvsem, ker ste mlajši od nas. Uveljavili ste hitro igranje in to nas je popopale. Nekaj naših igralcev ni konstantno igralo skozi celo tekmo. Pri vas pa sta mi najbolj ugajala Klobas in Kraus.«

V drugi tekmi je Italija doma presenetljivo premagala okorna ekipa POM iz Trsta.

IZIDA 3. KOLA

Bor — Libertas Trst 69:66

ITALIA — POM Trst 74:61

LESTVICA

Bor	3	3	0	211:193	6
Libertas Trst	3	2	1	226:177	4
ITALIA Gradišče	3	1	2	177:196	2
POM Trst	3	0	3	193:141	0

PRIHODNJE KOLO

Bor — Italija Gradišče, Libertas Trst — POM Trst.

BOROVCI STRELCI

Klobas 32, Sosić 24, Ambrožič 20, Fabjan 14, Sirk 103, Barazutti 83, Kraus 53, Kralj 45, Guštin 24, Keren 21, Vatovec 13, Pertot 6, Francija 2.

KADETI

C SKUPINA

V skupini C sta zaposleni dve naši peterki. V prvem kolu sta se slabo izkazali, saj sta bila tako Polet kot Kontovel poražena z visoko razliko.

IZIDA 1. KOLA

Servolana — Polet 53:32

ITALSIDER — Kontovel 97:53

LESTVICA: Italider in Servolana 2, Polet, Kontovel in Inter 1904 0.

PRIHODNJE KOLO (2. 3.)

Kontovel — Servolana (11.00), Polet — Inter 1904 (11.00). Počitek: Italider.

NAJBOLJŠI STRELCI

Polet: Tavčar 11, Sosić 8, Kalin 7, Ferluga 6.

D SKUPINA

V soboto so borovci pomerili svoje moči v tekmi z Juventusom. Trener Štokelj je dejal: »Na naši prvi preizkušnji smo se odrezali slabo, čeprav smo zmagali. Treba bo odločneje poprijeti v prihodnjih kolih, ko se bo izkazala naša realna moč.«

IZID 1. KOLA

Bor — Juventus 73:65

LESTVICA: Saba in Bor 2, Juventus, Don Bosco in L. Adriatico 0.

PRIHODNJE KOLO (2. 3.)

Juventus — Saba, Don Bosco — L. Adriatico. Počitek: Bor.

NAJBOLJŠI STRELCI

Bor: Ražem 18, Parovel 17, Žerjal 16, R. Furlan 9, Siega 7, A. Mazzuca 6.

NARAŠČAJNIKI

V nedeljo se je zaključilo tudi naraščajniško prvenstvo. Zadnje kolo je bilo za naše zastopnike zelo uspešno. Polet je po vrsti neuspehov spet okusil zmago in to proti Italidru. »Ohranili so pokazali napredni, predvsem so postali bolj borbeni in poštenjski. Škoda le, da je prišla forma nekoliko prepozno za izboljšanje položaja na lestvici. Bo-

rovci so proti močnemu Don Boscu zaigrali zelo odločno. S to zmago so se jim pridružili na odličnem drugem mestu. Kontoveli pa niso igrali, ker se ekipa Libertasa Ts ni predstavila na igrišču. Sedaj pa se bodo morali pripraviti na finalni del turnirja.

IZIDA 14. IN ZADNJEGA KOLA

Bor — Don Bosco 79:62

Polet — Italider 47:45

KONČNA LESTVICA

Kontovel	14	14	0	28
Bor	14	10	4	20
Don Bosco	14	10	4	20
Ricreatori	14	9	5	18
Italider	14	5	9	10
Polet	14	4	10	8
Lloyd B	14	4	10	7
Libertas Ts	14	0	14	0

Lloyd B ima točko manj zaradi odpovedi ene tekme.

NAJBOLJŠI STRELCI

Kontovel: Ivo Starc 216, Ban 182, Perini 166, Klavdij Starc 157, Čuk 132, Naberger 42, Regent 14, Bukavec 11, Prašelj 2, Kosovel 1.

POLET: Sosić 232, Daneu 118, Ferluga 107, Malalan 54, Petje 28, Leniša 27, A. Piccini 23, M. Piccini 12, M. Grgič 4.

DEČKI

C SKUPINA

V skupini C so se borovci dobro odrezali proti ekipi CS Inter Milje. Trener Vatovec: »S svojo ekipo sem zadovoljen, saj so igralci dosegli nekaj lepih košev in so dali vse od sebe.«

Tekmo med Kontovelom in L. Adriaticom so odložili.

IZID 3. KOLA

BOR — CS Inter Milje 84:28

LESTVICA: Kontovel, L. Adriatico in Bor 4, Servolana 2, Ferroviario, Libertas in CS Inter Milje 0.

NAJBOLJŠI STRELCI

BOR: Mazzucca 41, Dovgan 41, Mesesnel 31, Zlobec 28, Gombac 25, Canciani 15, Koren in Gruđen 12, Pegan 11.

KONTVEL: Klavdij Starc 103, Bukavec 34, Ban 20, Prašelj 8, Šferca 4, Zuppin 3, Majovski 3.

D SKUPINA

V tej skupini je Bor B v nedeljo počival. Poletovci pa so v tem kolu doživeli poraz, kateremu bi se z nekoliko več srečo tudi izognili.

IZID 3. KOLA

Juventus — Polet 47:37

LESTVICA: Ricreatori 6, Don Bosco 4, Inter 1904, Flaminio in Juventus 2, Polet in Bor B 0.

NAJBOLJŠI STRELCI

BOR B: Jančar 15, Zubalić in Rasenji 6, Olenik 3, Šimčić 2.

POLET: A. Piccini 18, Gabrielli 12, Grgič 10, Vitez in Petje 9, Pisani 3, Bratoš, Berdon, Kovač in Krevatir 2.

BOKS

MILAN, 25. — Anglež Joe Bugner, evropski boksarski prvak težke kategorije je prišel danes z letalom v Milan, od koder je nadaljeval pot v Bologno. Tam bo izpostavil svoj naslov proti izvažcu Italijanu Danteju Caneju.

Smučarsko tekmovanje za evropski pokal poteka v senci onega za svetovni pokal. Na sliki so tri ljubke udeležence tekmovanja za evropski pokal v Zakopanah: (od leve proti desni) Jana Slotysova (ČSSR), Pamela Behr (ZRN) in Heidi Bauer (Avstrija), ki so osvojile prva tri mesta

SMUČANJE

ZARADI POMANKANJA SNEGA

Smučarji v težavah

Čeprav je prejšnji teden zasnežilo na dobrem delu smučarskih središč naše dežele in sosedne Slovenije, je pa še vedno pomanjkanje snega marsikje problem. V nedeljo, 16. t.m., je npr. odpadel 2. trnovski maraton (v Črnem vrhu je zapadlo 1 cm snega!), katerega bi se moralo udeležiti več tržaskih in gorških tekačev in tekačic. Zvedeli smo, da se je za ta tek, organiziranega v počastitev 30-letnice osvoboditve, prijavilo okrog 450 tekmovalec, ki so v nedeljo ostali tako rekoč na suhem. Zadnja vest iz organizacijskega tabora pa je, da se maraton prenese neprečeno na 16. marec, ne glede na snežne razmere, saj bo lahko tudi deloma na snegu deloma na suhem, koder pač teče proga.

Pomanjkanje snega postavlja tudi tekmovalcem SPDT precejšnje probleme. V soboto, 21. t.m. bi moral biti veseloslon za člansko konkurenco na Selli Chianzutan (to je nad jezerom Verzegnis), a ga ni bilo. Isto velja za veseloslon, ki naj bi bil v nedeljo na Matajurju za »Trofeje Nadiških dolin« (ravno tako za moško člansko konkurenco). V nedeljo so naši tekmovanci trenirali na Matajurju s svojim trenerjem, vendar vlečnici, žal, nista delovali.

V naši najbližnji okolici veljajo za dobra smučišča le Višarje, italijanska in slovenska stran Kanina. Na slednjem pa se zadnje nedeljo ni dalo smučati, ker zaradi močnega vetra in megle ni peljala gondola.

Selma

AVTOMOBILIZEM

TURIN, 25. — Italijanska avtomobilska hiša Fiat je sporočila, da bodo njene barve na raznih rallyjih letos branila vozila vrste »124«.

ATLETIKA

NOVA DOGNANJA

Anaboliki verjetno atletom ne koristijo

To trdi angleški fiziolog Hervey

«Atleti, ki se poslužujejo prepovedanih anabolikov, da bi s tem povečali svoje mišice, svojo telesno moč in tudi izboljšali dosežke ter se tako izpostavljajo nevarnosti diskvalifikacije, najbrž zapravljajo čas in denar.» Tako mnenje je izrazil profesor in docent fiziologije Romaine Hervey na univerzi v Leedsu, ki je pred kratkim govoril na zdravstvenem kongresu v Londonu.

Po ugotovitvah angleškega profesorja ne obstaja nikakršen dokaz, na podlagi katerega bi lahko trdili, da anaboliki, ki sicer povečajo telesno maso, kar v nekaterih primerih (kot na primer pri metu krogle) tudi služi, povečajo tudi moč atleta.

Prof. Hervey se že dotga leta ukvarja z vprašanjem anabolikov. Svoje preizkuse je doslej opravil s pomočjo študentov univerze v Leedsu, ki se aktivno ukvarjajo s kakšno športno disciplino, v kateri je telesna moč bistvenega pomena.

Na teh športnikih je prof. Hervey ugotovil več neprijetnih obolenj, ki so prav gotovo posledica jemanja anabolikov. Kot primer lahko navedemo, da je angleški znanstvenik označil za najpogostejša obolenja impotenco, zlatenico, srčne in prebavne motnje ter jetrne bolezni. Pri atletih pa je najpogostejši učinek anabolikov ta, da postanejo precej emocijski.

Vsekakor pa Hervey pravi, da je izboljšanje dosežkov v določenih primerih posledica povečanja telesne

KOLESARSTVO

MILAN, 25. — Ker so tradicionalno kolesarsko dirko Milan — Turin prenesli na september, bo tako letošnje vlogo otvoritvenega kolesarskega enodnevnega tekmovanja odigrala 66. dirka Milan — Sanremo. Ta dirka bo dolga 19. marca. Praga bo merila skupno 288 km.

STIKI MED ZŠSDI IN ŠPORTNIKI V SLOVENIJI

Vrsta zanimivih dogovorov z novogoriškimi športniki

Med drugim bodo organizirali tudi več medsebojnih nogometnih srečanj

Sinoči so se v Gorici v Ul. Malta sestali predstavniki temeljne nogometne zveze Nova Gorica in člani odbora združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Na srečanju, do katerega je prišlo v okviru dogovora, ki so bili na ravni županov občine Dobrover, Sovodnje, predstavniki manjšine v številjanskem občinskem odboru in SKGZ ter predstavniki družbeno-političnih organizacij iz Nove Gorice, so se prisotni pogovorili o možnosti razširitve medsebojnega sodelovanja, tako na ravni klubov kot tudi reprezentanc. Ugotovljeno je bilo, da so stiki med društvi z obeh strani meje na Goriskem odlični, in to že celo vrsto let. Poudarjeno pa je bilo, da bi bilo treba te stike, ki so se izkazali za izredno plodne, raztegniti tudi na ravni reprezentanci, in to predvsem na mladinskem področju in ne le na nivoju članskih moštev. Poleg tega pa so novogoriški predstavniki poudarili potrebo sodelovanja ne le na športnem področju, pač pa tudi v kulturi in prosveti.

Novogoriški nogometni delavci bodo v letošnjem letu organizirali vrsto tekmovanj, ki bodo sovpadali tudi s praznovanjem tridesete obletnice osvoboditve. Sem bodo spadala tudi razna prijateljska nogometna srečanja med športniki z Goriskega in iz Nove Gorice. Osmega maja bosta tako na sporedu mednarodni tekmi med reprezentanci pionirjev in mladincev ZŠSDI in TNZ Nova Gorica. 29. maja pa bo verjetno nogometno srečanje med člansko reprezentanco goriskega predela in reprezentanco TNZ.

Za sestavo članskih ekip je bila med prisotnimi izražena želja, da bi bilo v teh moštvih čimveč mladih igralcev in naj bi se najvišja strošna meja vrтела okrog 23. leta. S tem bi dali mladim možnost udeleževanja in predvsem zagon za napred, ki so bili na ravni županov občine Dobrover, Sovodnje, predstavniki manjšine v številjanskem občinskem odboru in SKGZ ter predstavniki družbeno-političnih organizacij iz Nove Gorice, so se prisotni pogovorili o možnosti razširitve medsebojnega sodelovanja, tako na ravni klubov kot tudi reprezentanc. Ugotovljeno je bilo, da so stiki med društvi z obeh strani meje na Goriskem odlični, in to že celo vrsto let. Poudarjeno pa je bilo, da bi bilo treba te stike, ki so se izkazali za izredno plodne, raztegniti tudi na ravni reprezentanci, in to predvsem na mladinskem področju in ne le na nivoju članskih moštev. Poleg tega pa so novogoriški predstavniki poudarili potrebo sodelovanja ne le na športnem področju, pač pa tudi v kulturi in prosveti.

V Trstu sta se včeraj predstavnika slovenskih športnih društev v Italiji, predsednik Vojko Kocman in Dino Roner, sestala s predsedstvom delne nogometne zveze FIGC, kateremu je načeloval predsednik Diego Meri. Predstavnika ZŠSDI sta prisotnim obrazložila stališča združenja do uporabe slovenskega jezika v sklopu nogometnih srečanj, ki se jih v raznih kategorijah delne nogometne prvenstva udeležujejo tudi slovenske enajsterice.

Zorn (predsednik zveze), Ivan Ivančič (tajnik) in Rudolf Varl (član mladinske nogometne komisije) ter predstavniki ZŠSDI Joško Princič (podpredsednik) ter Dino Roner in Radivoj Pečar izmenjali mnenje še o raznih prečitih vprašanjih slovenskega zamejskega športa ter o splošnem delovanju športnikov na Goriskem ter na Tržaškem. Novogoriški predstavniki pa so izrazili željo, da

Naše dijakinje so se letos izkazale

Kot smo že poročali so v preteklih dneh opravile slovenske dijakinje v Trstu izreden podvig, saj so osvojile kar vsa prva tri mesta na pokrajinskem medšolskem odbojškarskem prvenstvu. Zmagal je licej »Prešeren«

Na drugo mesto se je uvrstil trgovski tehnični zavod »Zois«, ki pa bi lahko z nekaj več borbenosti v finalni tekmi dosegel tudi kaj več

Učiteljice »Slomšek« se je odlikovalo z izredno borbenostjo, s katero so si te simpatične odbojkarice tudi priborile 3. mesto

Deželni šport

Pred kratkim so v naši deželi ustanovili posebno skupino za proučevanje in načrtovanje športnih objektov na deželni ravni. Ta skupina bo izdelala načrte za tipске objekte, ki bodo temeljili na vseh najspodbudnejših dognanjih na tem področju. Izhodišče za izdelavo teh načrtov bo štetje športnih objektov v naši deželi, ki so ga že opravili, podatke tega štetja pa bodo, seveda, primerno dopolnili.

Študijski komisiji predseduje deželni odbornik za šport Bertoli.

MILAN, 25. — Deseterica mladih vandalov je preteklo noč precej poškodovala stavbo, v kateri ima svoj sedež Italijanska vsedrjavna nogometna liga v Milanu. Najprej so z žaljivimi napismi premazali zidove, nato pa so s kamenjem razbili vrsto stekel na oknih in vratih.

OBVESTILO

ŠD Polet vabi vse svoje člane in prijatelje openske mladine, da se udeležijo v soboto, 1. marca popoldne prostovoljnega dela za ureditev dvorišča športnega krožka v Konkoniški ulici 1.

Začetek dela ob 14. uri. Ker gre za zaključna dela, vabimo k čimvečji udeležbi!

Zorn (predsednik zveze), Ivan Ivančič (tajnik) in Rudolf Varl (član mladinske nogometne komisije) ter predstavniki ZŠSDI Joško Princič (podpredsednik) ter Dino Roner in Radivoj Pečar izmenjali mnenje še o raznih prečitih vprašanjih slovenskega zamejskega športa ter o splošnem delovanju športnikov na Goriskem ter na Tržaškem. Novogoriški predstavniki pa so izrazili željo, da

ODMEV SREČANJA V RIŽARNI

V okviru proslav ob 30-letnici osvoboditve je tržaški pokrajinski odbor Zveze žensk Italije organiziral v nedeljo uspešno komemoracijo v tržaški Rižarni, da bi se počastil spomin na žrtve nacifasizma, ki jih je naše mesto in njegovo ožje in širše zaledje dalo v borbi za svobodo. Manifestacija, ki so jo imenovali obisk-srečanje, se je začela s sprevedom, ki se ga je udeležila številna množica. Spreved je šel s Trga Valmaura do dvorišča Rižarne, kjer je bila glavna svečanost, na kateri sta govorili v slovenski Nadja Pahor, članica tržaškega vodstva Zveze, v italijanski pa članica osrednjega vodstva Marija Passigli, ki sta obe ožigosali nezadostno skrb oblasti za zatiranje te nevarnosti in nujnost budnosti, strnjivosti ter odločnosti antifašističnih sil, da se demokratični ureditev zavaruje pred novimi fašističnimi poskusi. Manifestacije se je udeležila preko svojih zastopnikov cela vrsta strank, gibanj in organizacij, pa tudi oblastvenih organov iz mesta, dežele in tujine, med drugim tudi zastopstva ženskih organizacij iz Jugoslavije in Koroške. Na sliki delegacija bivših deportirancev s svojim zebrastim praporom

SPODBUDNA DEJAVNOST GLASBENE MATICE

Violinski recital Glasbene matice v dvorani »Jacobus Gallus«, na katerem sta nastopila Gorjan Košta in Erminij Ambrozet

Glasbena matica je prejšnji teden polagala letni obračun svoje plemenite in uspešne dejavnosti, ki je neprecenljivega pomena za občuten razvoj splošne glasbene kulture med slovensko zamejsko narodnostno skupnostjo, ki smo mu priča v vseh teh zadnjih letih. V četrtletje je imela namreč Glasbena matica svoj redni občni zbor, ki je pokazal predvsem na dve zanimivi pobudi, če ne omenjamo uspešne koncertne sezone, številnih gostovanj ter laskavih priznanj, ki so jih bili deležni nekateri posamezni gojenci so-le. Ti pobudi sta razširitev koncertnega abonmaja na goriško področje ter prirejanje koncertov in drugih glasbenih prireditev na slovenskih srednjih šolah. Z občnega zbora sta izšli tudi želja in pripravljenost, da se bodoča dejavnost, kljub številnim težavam, predvsem finančnim in kadrovskemu značaju, še bolj razvija. Nadvse pomembno vprašanje za bodočnost Glasbene matice je tudi priznanje statusa javnosti, za katerega se odbor že leta poteguje. Kot običajno pa ta prizadevanja ovirajo znani birokratski zastoji.

Prizor iz občnega zbora Glasbene matice. Del letošnje dejavnosti G.M. bo potekal v znamenju praznovanja 30-letnice osvoboditve

V ZNAMENJU PREŠERNA V NAŠIH DRUŠTVIH

Nagrajevanje dijakov med Prešernovo proslavo v Dijaškem domu

Šolski zbor osnovne šole Ricmanje-Domjo, ki ga vodi Vlado Švara, je nastopil na Prešernovi proslavi.

V preteklih dneh smo proslavljali povsod, koder živimo Slovenci, naš največji kulturni praznik — obletnico Prešernove smrti, — ter istočasno 30-letnico odloka, ki ga je izdal Slovenski narodnoosvobodilni svet ter z njim proglasil 8. februar za dan slovenske kulture. Proslave so se vrstile vsepovsod. Začele so se s proslavo, ki so jo v Kulturnem domu priredile slovenske višje srednje šole, se vrstile skoraj po vseh prosvetnih društvih in krožkih ter dosegle svoj višek z Osrednjo proslavo, ki sta jo v nedeljo, 16. februarja, priredili v Kulturnem domu Slovenska prosvetna zveza in Slovenska prosveta. S tem pa se proslavljanje dneva slovenske kulture ni zaključilo. Naštevaje vseh posameznih prireditev v počastitev Prešerna bi bilo predolgo, pač pa moramo poudariti, da so v večji meri kot v preteklosti nastopili na teh drušvenih proslavah, poleg domačih pevskih zborov, osnovnošolski in srednješolski otroci, kar dokazuje spodbudno zblizanje med prosvetnim in šolskim življenjem, ki bi se morala tesno prepletati in dopolnjevati. Prešernove proslave so v raznih društvih povezali s proslavljanjem 30-letnice osvoboditve

Na proslavi v Dijaškem domu je nastopil tudi pevski zbor »I. Gruden« iz Nabrežine

V prostorih PD »Škamperle« so osnovnošolski otroci pripravili Bevkovo enodejansko »Dobrota je sirota«

PD »Prosek-Kontovel« je priredilo Prešernovo proslavo v prostorih ŠD »Primorje« na Proseku.

PREŠERNOV VEČER V LONJERJU

Nastopajoči na Prešernovi proslavi v Lonjerju, ki jo je priredilo tamkajšnje prosvetno društvo

PROSLAVE SLOVENSKEGA PRAZNIKA NA GORIŠKEM

Na Goriškem je Slovenska prosvetna zveza priredila v letošnjem februarju Prešernove proslave v vseh včlanjenih društvih. V glavnem so na proslavah sodelovali mladi učenci in dijaki z recitacijami ter domači pevski zbori in zbori iz matične domovine. Osrednja proslava pa je sovpadala s 100-letnico rojstva goriškega glasbenika Emila Komela in je bila zato tudi vsa v tem duhu. Na tej proslavi je imel priložnostni govor letošnji nagrajenec z odličjem Svobode prof. Silvan Krizmančič, zapel je moški zbor »Kras« z Dola-Poljan pod vodstvom Pavline Komelove (zbor je pel tudi večer prej na Prešernovi proslavi v Gabrijah). Številna publika, sestavljena pretežno iz meščanov, je do kraja napolnila goriško Prosvetno dvorano

Komorni pevski zbor iz Nove Gorice na Prešernovi proslavi v Gorici